

บทที่ ๓

ผลการวิจัย

การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ ขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง เปรียบเทียบกับครูเทศบาล ในเขตจังหวัดอ่างทองนั้น จะได้นำเสนอในรูปของตารางและความเรียงโดยการ ทาคาเฉลี่ย

การวิเคราะห์ข้อมูล จะได้นำการ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการส่วนจังหวัด กับครูเทศบาลเป็นตาราง ความคู่กันไป

สำหรับแบบสอบถามที่ใช้ประกอบการวิจัยได้แสดงไว้ในภาคผนวก

ผลการศึกษา

๑. ข้อมูลเบื้องต้น

ในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างประชากร จะได้ เสนอผลการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการครูส่วนจังหวัด และครูเทศบาลไป พร้อมกัน

๑.๑ เพศ และสังกัด

ตารางที่ ๑ เพศและสังกัด

เพศ	องค์การฯ	เทศบาล	รวม	คิดเป็นร้อยละ
ชาย	๑๘๘	๔๒	๒๓๐	๖๕.๙๐
หญิง	๖๐	๕๙	๑๑๙	๓๔.๑๐
รวม	๒๔๘	๑๐๑	๓๔๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑ แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยนี้ร้อยละ ๖๕.๕๐ เป็นเพศชายและร้อยละ ๓๔.๕๐ เป็นเพศหญิงและเป็นที่น่าสังเกตว่า ครูเทศบาล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างร้อยละ ๕๔.๔๑ เป็นเพศหญิง ซึ่งแสดงให้เห็นแนวโน้มว่า ครูเทศบาลทั้งสองแห่ง เป็นหญิงมากกว่าชาย

๒.๒ ระเบียบ (Position Classification)

ตารางที่ ๒ ระเบียบของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับ	องค์การ	เทศบาล	รวม	คิดเป็นร้อยละ
๑	๓๐	๒๕	๕๕	๑๕.๗๕
๒	๙๓	๒๖	๑๑๙	๓๖.๖๕
๓	๖๕	๒๐	๘๕	๒๖.๓๕
๔	๕๘	๒๕	๘๓	๒๖.๖๐
๕	๒๒	๔	๒๖	๘.๑๕
๖	-	๑	๑	๐.๓๑
รวม	๒๔๘	๑๐๑	๓๔๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ แสดงให้เห็นว่าครูเทศบาลมีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ราชการสูง สามารถเลื่อนระดับได้ถึงระดับ ๖ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากเป็นโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่มีประชากรหนาแน่น ส่วนโรงเรียนประชาบาลในกลุ่มตัวอย่างไม่มีครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนใดอยู่ในระดับ ๖ เลย ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนประชาบาลส่วนใหญ่อยู่ในชนบท ถ้าใช้วิธีการเลื่อนระดับโดยกำหนดตำแหน่งตามจำนวนห้องเรียนแล้วโอกาสที่ครูประชาบาลจะได้เลื่อนตำแหน่ง ถึงระดับ ๖ คงจะเป็นไปได้โดยลำบาก

๑.๓ อายุ
 ตารางที่ ๓ อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	อายุ	องค์การฯ	เทศบาล	รวม	คิดเป็นร้อยละ
๑	๑๘-๒๕	๔๕	๕๒	๘๗	๒๔.๘๓
๒	๒๖-๓๐	๔๒	๑๙	๖๑	๑๗.๕๘
๓	๓๑-๓๕	๓๑	๙	๔๐	๑๑.๕๖
๔	๓๖-๔๐	๓๗	๔	๔๑	๑๑.๗๕
๕	๔๑-๔๕	๒๔	๖	๓๐	๘.๕๘
๖	๔๖-๕๐	๒๓	๖	๒๙	๘.๓๐
๗	๕๑-๕๕	๓๐	๑๐	๔๐	๑๑.๕๗
๘	๕๖-๖๐	๑๖	๕	๒๑	๖.๐๒
รวม		๒๔๘	๑๐๑	๓๔๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ แสดงให้เห็นว่า ข้าราชการครูทั้งสองสังกัดส่วน
 ใหญ่มีอายุเฉลี่ยระหว่าง ๑๘ - ๓๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๕๑ ส่วนผู้สูงอายุ คือ
 ระหว่าง ๕๖ - ๖๐ ปี มีเพียงร้อยละ ๖.๐๒ เท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแนวโน้ม
 วาถาขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูคือแล้ว การศึกษาขององค์การ
 บริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลจะเจริญก้าวหน้าอย่างแน่นอน เนื่องจากบุคลากรอยู่ใน
 ในวัยที่กำลังทำงานด้วยความเข้มแข็ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑.๔ ศาสนา

ตารางที่ ๔ แสดงการนับถือศาสนา

ลำดับที่	ศาสนา	องค์การฯ	เทศบาล	รวม	คิดเป็นร้อยละ
๑	พุทธ	๒๔๖	๑๐๑	๓๔๗	๘๘.๔๓
๒	อิสลาม	๒	-	๒	๐.๕๗
๓	คริสต์	-	-	-	-
๔	อื่น ๆ	-	-	-	-
รวม		๒๔๘	๑๐๑	๓๔๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ แสดงให้เห็นว่าข้าราชการครูทั้งสองสังกัดนับถือศาสนาพุทธถึงร้อยละ ๘๘.๔๓ คือ ๓๔๗ คน จากจำนวน ๓๘๙ คน การที่ข้าราชการครูทั้งสองสังกัดส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธยอมรับเป็นการสะดวกต่อการปฏิบัติงาน เพราะมีแนวความเชื่อในศาสนาเดียวกัน

๑.๕ วุฒิกู

ตารางที่ ๕ แสดงวุฒิของครู

ลำดับที่	วุฒิ	องค์การฯ	เทศบาล	รวม	ร้อยละ
๑	ไม่มีวุฒิกู	๑๒	๔	๑๖	๔.๕๘
๒	ต่ำกว่า ป.กศ.	๑๗	๘	๒๕	๗.๑๖
๓	ป.กศ. หรือ เทียบเท่า	๕๗	๓๑	๘๘	๒๕.๒๒
๔	ป.กศ. สูงหรือเทียบเท่า	๑๒๘	๕๓	๑๘๑	๕๒.๒๒
๕	ปริญญาตรีทางการศึกษา	๒๔	๓	๒๗	๗.๗๔
๖	สูงกว่าปริญญาตรี	๑	๐	๑	๐.๒๑
๗	วุฒิอื่นที่ไม่ใช่วุฒิกู	๘	๒	๑๐	๒.๘๖
รวม		๒๔๘	๑๐๑	๓๔๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๕ แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบัน ครูทั้งสองสังกัดยังมีครูที่ไม่มีวุฒียุ่กรวยละ ๔.๕๘ ซึ่งเป็นจำนวนที่ค่านอกจากนั้นจะเห็นได้ว่าครูส่วนใหญ่มีวุฒิป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า รอยละ ๕๒.๒๒ วุฒิปริญญาตรีถึง รอยละ ๙.๙๔ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังมีครูวุฒิสุงกว่าปริญญาตรีอยู่ด้วย จากตารางนี้ยังแสดงขอมูลให้ทราบวาในปัจจุบัน ข้าราชการครูสวนจังหวัดมีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาถึง รอยละ ๑๐ ซึ่งสูงกวาครูเทศบาลที่มีประมาณ รอยละ ๓

นอกจากนี้ ยังมีครูที่มีวุฒิตื่น ๆ ที่ไม่ใช่วุฒิกูอยู่ด้วยซึ่งกลมตัวอยางทั้งสองกลุ่มมีวุฒิป.ช.ส. เหมือนกัน แสดงให้เห็นวาทั้งองคการบริหารสวนจังหวัดและเทศบาลทั้งสองแห่งมอง เห็นความสำคัญทางคานวิชาชีพพอสมควร จึงได้จัดสรรอัตรากูอาชีวศึกษาให้แก่โรงเรียนเพื่อสอนวิชาหัดคศึกษา

๑.๖ ประสภารณการสอน

ตารางที่ ๖ ประสภารณการสอนของครู

ลำดับที่	ประสภารณการ	องคการฯ	เทศบาล	รวม	รอยละ
๑	ต่ำกว่า ๑ ปี	๖	๖	๑๒	๓.๔๔
๒	๑ - ๕ ปี	๙๑	๔๘	๑๓๙	๓๔.๑๐
๓	๖ - ๑๐ ปี	๓๔	๑๖	๕๐	๑๔.๓๓
๔	๑๑ - ๑๒ ปี	๕๔	๖	๖๐	๑๙.๑๙
๕	๒๑ - ๓๐ ปี	๔๖	๘	๕๔	๑๕.๔๘
๖	เกินกวา ๓๐ ปี	๓๙	๑๙	๕๘	๑๕.๔๘
	รวม	๒๔๘	๑๐๑	๓๔๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๖ แสดงให้เห็นวาเมื่อกอนมีการศึกษานองคการบริหารสวนจังหวัด และเทศบาลโคมรรจुकูใหม่ประมาณ รอยละ ๓.๔๔ ครูที่มีประสภารณงานระหว่าง ๑ - ๕ ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ รอยละ ๓๔.๑๐ และเป็นที่น่าสนใจเกตุวาคูเทศบาลที่มีอายุการงานเกินกวา ๓๐ ปี มีถึง ๑๙ คน หรือ รอยละ ๑๖.๙๒ ของครูเทศบาลสวนขาราชการครูสวนจังหวัดที่มีอายุการทำงานเกินกวา ๓๐ ปีมี รอยละ ๑๔.๘๒

๑.๗ สถานภาพทางครอบครัว

ตารางที่ ๗ สถานภาพทางครอบครัว

ลำดับที่	สถานภาพ	องค์การฯ	เทศบาล	รวม	ร้อยละ
๑	เป็นโสด	๓๐	๕๐	๑๒๐	๓๔.๓๘
๒	แต่งงานและอยู่ด้วยกัน	๑๖๐	๔๒	๒๐๕	๕๘.๗๒
๓	แต่งงานและแยกกันอยู่	๘	๒	๑๐	๒.๘๗
๔	หย่า หรือ เลิกกัน	๔	๓	๗	๒.๐๑
๕	สามีหรือภรรยาถึงแก่กรรม	๓	๔	๗	๒.๐๑
รวม		๒๔๘	๑๐๑	๓๔๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๗ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสองสังกัดมีครอบครัวแล้ว
ประมาณร้อยละ ๖๕.๖๑ และเป็นโสดร้อยละประมาณ ๓๔.๓๘

๑.๘ จำนวนบุตร

ตารางที่ ๘ จำนวนบุตร

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	เทศบาล	รวม	ร้อยละ
๑	ไม่มีบุตร	๓๘	๖๐	๑๓๘	๓๙.๕๔
๒	๑ คน	๓๙	๑๓	๕๒	๑๔.๙๒
๓	๒ คน	๓๙	๗	๔๖	๑๓.๑๘
๔	๓ คน	๒๕	๗	๓๒	๙.๑๕
๕	๔ คน	๒๗	๒	๒๙	๘.๓๑
๖	๕ คน	๑๓	๖	๑๙	๕.๔๔
๗	๖ คน	๑๒	๒	๑๔	๔.๐๒
๘	เกินกว่า ๖ คน	๑๕	๔	๑๙	๕.๔๔
รวม		๒๔๘	๑๐๑	๓๔๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๘ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสองสังกัดยังไม่มีการ
 รอยละ ๓๘.๕๔ และมีบุตรแล้วรอยละ ๖๑.๔๖ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสองหน่วย
 งานมีการระดมเลี้ยงดูครอบครัวในอัตราที่สูงพอสมควร

๑.๘ ภูมิฐานะเดิม

ตารางที่ ๙ แสดงภูมิฐานะ

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	เทศบาล	รวม	ร้อยละ
๑	เป็นคนจังหวัดอ่างทอง	๒๑๔	๘๑	๒๙๕	๘๔.๕๓
๒	เป็นคนจังหวัดภาคกลาง	๒๘	๑๘	๔๖	๑๓.๑๘
๓	เป็นคนมาจากภาคอื่น	๖	๒	๘	๒.๒๙
	รวม	๒๔๘	๑๐๑	๓๔๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๙ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสองสังกัดเป็นคนใน
 จังหวัดอ่างทองถึงร้อยละ ๘๔.๕๓ เป็นคนในจังหวัดภาคกลาง ร้อยละ ๑๓.๑๘ และ
 เป็นคนมาจากภาคอื่นเพียงร้อยละ ๒.๒๙ จากข้อมูลดังกล่าวจะทำให้การปฏิบัติ
 งานของครูทั้งสองสังกัดประสบความสำเร็จมากพอสมควร เนื่องมาจากสิ่งแวดล้อม
 และส่วนประกอบอื่น ๆ เอื้อต่อการปฏิบัติงาน

๑.๑๐ ประสบการณ์การทำงานก่อนเข้ารับราชการสังกัดองค์การบริหาร
 ส่วนจังหวัดอ่างทอง และเทศบาลทั้งสองแห่ง

ตารางที่ ๑๐ ประสบการณ์ก่อนเข้าทำงาน

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	เทศบาล	รวม	ร้อยละ
๑	ไม่เคยทำงานที่อื่นมาก่อน	๑๙๕	๙๕	๒๙๐	๙๑.๖๓
๒	เคยทำงานที่อื่นมาก่อนคือ				
	รับราชการ	๑๙	๕	๒๔	๖.๐๒
	รัฐวิสาหกิจ	๑๔	๙	๒๓	๖.๐๒
	บริษัทเอกชน	๒๐	๙	๒๙	๙.๑๕
	ลูกจ้าง	๘	๓	๑๑	๓.๑๕
	ประกอบอาชีพส่วนตัว	๑๔	๕	๑๙	๕.๕๕
	รวม	๒๔๘	๑๐๑	๓๔๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๐ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสองสังกัดส่วนใหญ่ไม่เคยทำงานที่อื่นมาก่อน ซึ่งมีถึง ร้อยละ ๙๑.๖๓ ส่วนที่ เคยทำงานที่อื่นมาก่อนรวมกันเป็นจำนวน ร้อยละ ๘.๓๗

๑.๑๑ ฐานะทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ ๑๑ ฐานะทางเศรษฐกิจ

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	เทศบาล	รวม	ร้อยละ
๑	ดีมาก	๑๑	-	๑๑	๓.๑๕
๒	ดี	๑๙	๑๓	๓๐	๘.๕๘
๓	ปานกลาง	๑๘๘	๘๑	๒๖๙	๗๗.๐๘
๔	ไม่ดี	๓๒	๙	๔๑	๑๑.๑๗
	รวม	๒๔๘	๑๐๑	๓๔๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๑ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสองสังกัด ส่วนใหญ่ มีฐานะปานกลางคิดเป็น ร้อยละ ๗๗.๐๘ ฐานะดีมีเพียง ร้อยละ ๓.๑๕ ฐานะ ต่ำ ร้อยละ ๘.๘๘ และฐานะไม่ดี ร้อยละ ๑๑.๗๗

สรุป

(๑ - ๑๑) ข้าราชการครูทั้งสองสังกัดในจังหวัดอ่างทองซึ่งตอบ แบบสอบถาม จำนวน ๓๔๘ คน เป็นเพศชาย ๒๓๐ คน เพศหญิง ๑๑๘ คน ส่วนใหญ่ เป็นข้าราชการ ระดับ ๒,๓,๔ จำนวนใกล้เคียงกัน มีอายุระหว่าง ๑๕ - ๓๐ ปี นับถือศาสนาพุทธ สำเร็จการศึกษา ระดับ ป.กศ.สูงหรือเทียบเท่ามากที่สุด ส่วน มากมีประสบการณ์ในการสอนอยู่ในระหว่าง ๑ - ๕ ปี

สถานภาพทางครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แต่งงาน แล้วและอยู่ด้วยกันจนมีบุตรที่อยู่ในความอุปการะ นอกจากนี้ยังมีลำเนาเดิมของครูทั้งสองสังกัดส่วนใหญ่เป็นคนจังหวัดอ่างทองซึ่งส่วนมากยังไม่เคยรับราชการหรือทำงาน อื่นใดมาก่อน และส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง

๒. ข้อมูลที่สำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษา

๒.๑ ความพึงพอใจเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย

งานการศึกษา เป็นงานที่มีความละเอียดอ่อนและเกี่ยวข้องกับอนาคตของบุคคลตลอดเวลา การบริหารบุคลากร จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการจัดการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรจะต้องหาทางทำให้ผู้ปฏิบัติงาน มีความพึงพอใจในงานที่ได้รับมอบหมายมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งจะช่วยให้ผลงานที่ ได้ออกมามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในทางตรงข้าม ถ้าผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจ ในการทำงานแล้วผลงานที่ออกมาย่อมไม่เป็นที่พึงประสงค์ของทุกฝ่าย ดังนั้น

การวิจัยครั้งนี้ จึงจะได้นำถึงขวัญและความพึงพอใจในงานที่ครูทั้งสองสังกัดได้รับมอบหมาย เพื่อทราบระดับความพึงพอใจและจะได้นำทางเสนอแนะ

เพื่อการปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

อนึ่งในการศึกษาต่อไปนี้จะได้อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างครูองค์การฯ กับครูเทศบาลในตารางเดียวกัน แต่ไม่นำผลการศึกษามารวมกัน

ก. ความรู้สึกเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย

ข้าราชการครูทั้งสองสังกัดในจังหวัดอ่างทอง มีความรู้สึกเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

ตารางที่ ๑๒ ความรู้สึกเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	ตรงกับความต้องการ	๒๑๕	๘๖.๓๐	๕๐	๘๕.๑๑
๒	ไม่ตรงกับความต้องการ	๓๓	๑๓.๓๐	๑๑	๑๐.๘๘
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๑๒

จากตารางที่ ๑๒

ข้าราชการครูส่วนจังหวัดส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๓๐ สำหรับครูที่ตอบว่าไม่ตรงกับความต้องการ มีเพียง ร้อยละ ๑๓.๓๐ เท่านั้น

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติเช่นกันคิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๑ และครูที่ตอบว่าไม่ตรงกับความต้องการมีเพียงร้อยละ ๑๐.๘๘ เท่านั้น

ตารางที่ ๑๓ ทิศนคติในการสับเปลี่ยนงาน

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	ไม่ต้องการ เปลี่ยน	๒๒๗	๗๑.๕๖	๗๓	๗๒.๒๘
๒	ต้องการ เปลี่ยน เพราะต้องการมีประสบการณ์เพิ่มขึ้น	๑๑	๑๔.๔๐	๑๑	๑๐.๘๘
	- ต้องการศึกษางานด้านอื่นบ้าง	๕	๑๒.๐๒	๑๔	๑๓.๘๖
	- คิดว่าหน่วยงานใหม่ดีกว่า	-	-	๑	๐.๙๘
	- ไม่ตอบ	๕	๒.๐๒	๒	๑.๙๘
	รวม	๒๕๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของชื่อนี้อยู่ในภาคผนวก ขอ ๑๓

จากตารางที่ ๑๓

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ไม่ต้องการสับเปลี่ยนงาน มีจำนวนถึงร้อยละ ๗๑.๕๖ มีเพียงร้อยละ ๒๖.๖๒ เท่านั้น ที่ต้องการมีประสบการณ์เพิ่ม และต้องการศึกษางานเทศบาลบาง ส่วนอีกร้อยละ ๒.๐๒ ไม่ตอบ

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่ไม่ประสงค์ที่จะสับเปลี่ยนงานเช่นกันคือ มีจำนวนถึงร้อยละ ๗๒.๒๘ และร้อยละ ๒๔.๙๕ ต้องการสับเปลี่ยนงาน เพราะต้องการมีประสบการณ์เพิ่มและต้องการศึกษางานคานองค์การบาง ส่วนอีกร้อยละ ๑.๙๘ ไม่ตอบ

เป็นที่น่าสังเกตว่ามีผู้ต้องการสับเปลี่ยนสังกัดจากเทศบาลไปสังกัดองค์การฯ ๑ ราย หรือร้อยละ ๐.๙๘ ควยเหตุผลที่ว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดดีกว่าเพราะมีทางก้าวหน้ามากกว่า ในขณะที่เดียวกันไม่มีครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขอสับเปลี่ยนเพราะเหตุผลดังกล่าวเลย

ข. ความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติ

การใดปฏิบัติงานที่พึงพอใจย่อมมีผลกระทบโดยตรงกับผลงานที่ออกมา กล่าวคือถ้าผู้ปฏิบัติมีความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติแล้วผลงานที่ปรากฏมาย่อมจะบังเกิดผลเป็นที่น่าพอใจ ผลของการศึกษาในเรื่องนี้มีดังนี้

ตารางที่ ๑๔ ทศนคติเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๖๔	๒๕.๘๐	๒๗	๒๖.๗๓
๒	เห็นควย	๑๐๕	๔๓.๕๘	๔๖	๔๕.๕๕
๓	ไม่ออกความเห็น	๔๓	๑๗.๓๓	๑๐	๙.๙๐
๔	ไม่เห็นควย	๓๐	๑๒.๐๘	๑๖	๑๕.๘๘
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๒	.๘๐	๒	๑.๙๘
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามในข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ขอ ๓๑

จากตารางที่ ๑๔

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๕.๙๘ เห็นควยอย่างยิ่งกับงานที่ปฏิบัติอยู่ส่วนน้อย (ร้อยละ ๑๒.๘๘) ไม่เห็นควย และไม่เห็นควยอย่างยิ่ง ผู้ที่ไม่ออกความเห็นมีจำนวนร้อยละ ๑๗.๓๓ เท่านั้น

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่ร้อยละ ๒๖.๗๓ เห็นควยและเห็นควยอย่างยิ่งกับงานที่ปฏิบัติอยู่ ส่วนน้อย (ร้อยละ ๑๕.๘๘) ไม่เห็นควยและไม่เห็นควยอย่างยิ่ง ส่วนผู้ที่ไม่ออกความเห็นมีจำนวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (ร้อยละ ๑.๙๘)

ตารางที่ ๑๕ ทศนคติเกี่ยวกับความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๔๐	๑๖.๑๒	๒๖	๒๕.๓๔
๒	เห็นควย	๑๐๐	๔๐.๓๑	๔๑	๔๐.๖๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๖๖	๒๖.๖๑	๑๓	๑๖.๘๓
๔	ไม่เห็นควย	๓๒	๑๒.๕๓	๑๕	๑๔.๘๕
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๐	๔.๐๓	๒	๑.๙๘
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามในข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ขอ ๓๒

จากตารางที่ ๑๕

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่แล้ว เป็นจำนวนร้อยละ ๕๖.๔๓ ไม่พอใจที่ใดทำงานที่ทำอยู่ ร้อยละ ๑๖.๕๖ และไม่ออกความเห็นร้อยละ ๒๖.๖๑

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๖๖.๑๔ มีความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่แล้ว ส่วนน้อย ร้อยละ ๑๖.๘๕ ไม่พอใจในงานที่กำลังทำอยู่ และจำนวน ๑๖.๘๓ ไม่ออกความเห็น

ค. ความอิสระในการใช้ ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน การมอบหมายงานใหญ่หนึ่งผู้ใดปฏิบัตินั้น ตากหลักการบริหารงานบุคคลถือว่าต้องให้อิสระแก่ผู้ที่ได้รับมอบหมายอย่างเพียงพอ เพื่อให้บุคคลผู้นั้นปฏิบัติงานด้วยความพึงพอใจ อันจะทำให้ผลงานที่ปรากฏออกมามีประสิทธิภาพ โดยที่ผู้บังคับบัญชาเป็นเพียงแต่ควบคุมนโยบาย และกำหนดเวลาที่มอบหมายให้เท่านั้น ผลของการศึกษาในเรื่องนี้ปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ ๑๖   ทัศนคติเกี่ยวกับความถนัดในงานที่ปฏิบัติและความอิสระใน
การปฏิบัติ

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕๗	๒๒.๙๘	๔๑	๔๐.๖๐
๒	เห็นด้วย	๑๑๗	๔๗.๑๘	๕๐	๔๘.๕๐
๓	ไม่ออกความเห็น	๔๑	๑๖.๕๓	๑	๐.๙๘
๔	ไม่เห็นด้วย	๒๗	๑๐.๘๘	๗	๖.๙๓
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๖	๒.๔๑	๒	๑.๙๘
รวม		๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ   คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๓๓

จากตารางที่ ๑๖   แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๗๐.๑๗) มีความรู้สึกว่าได้ทำงานตรงกับความรู้และความสามารถที่ตนเองมีอยู่ ส่วนน้อย (ร้อยละ ๑๓.๓๐) มีความเห็นว่าได้ทำงานไม่ตรงกับความรู้และความสามารถของตน และอีกร้อยละ ๑๖.๕๓ ไม่ออกความเห็น

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๕๐.๖๐) มีความรู้สึกว่าได้ทำงานตรงกับความรู้และความสามารถของตน ส่วนน้อย (ร้อยละ ๘.๙๑) เห็นว่าได้ทำงานที่ไม่ตรงกับความรู้และความสามารถของตน และอีกร้อยละ ๐.๙๘ ไม่ออกความเห็น

สรุป

ในการวิจัยและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูส่วนจังหวัดและครูเทศบาลทั้งสองแห่ง ผู้เขียนได้ใช้วิธีการของ Likert Scale โดยเอาคำตอบจากคำถามต่าง ๆ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก) ของกลุ่มตัวอย่างที่ส่งคืนมาแล้วนำมาให้คะแนนเป็น ๕,๔,๓,๒ และ ๑ ตามลำดับในแต่ละคำตอบเพื่อหาคะแนนมัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$ - Arithmetic mean)

โดย

การคำนวณจากสูตรดังต่อไปนี้

$$\bar{X} = \frac{\text{คะแนนรวมทั้งหมดของคำตอบแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนขาราชการ} \times \text{จำนวนคำถามในกลุ่ม}}$$

คำตอบของข้าราชการครูส่วนจังหวัด

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{2755}{248 \times 3} \\ &= 3.7\end{aligned}$$

คำตอบของครูเทศบาล

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{1164}{109 \times 3} \\ &= 3.6\end{aligned}$$

ผลการคำนวณหาค่าทางสถิติ ปรากฏผลดังนี้

ก. ข้าราชการครูส่วนจังหวัด

จากการคำนวณหาค่าขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการครูส่วนจังหวัดได้ค่าคะแนนมัธยิมเลขคณิตเท่ากับ 3.7 คะแนน ฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงคะแนนระหว่าง 3.0 - 4.0 คะแนน จึงเห็นได้ว่าข้าราชการครูส่วนจังหวัดมีขวัญและความพึงพอใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมายสูง

ข. ครูเทศบาล

จากการคำนวณหาค่าขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของครูเทศบาลได้ค่าคะแนนมัธยิมเลขคณิตเท่ากับ 3.6 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงคะแนน

ระหว่าง ๑.๐ - ๕.๐ คะแนน จึงเห็นได้ว่าครูเทศบาลมีขวัญและความพึงพอใจ
ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสูง

จากการคำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิตในข้อ ๒.๑ ในเรื่องความพึงพอใจ
เกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย ปรากฏว่าข้าราชการครูส่วนจังหวัด และครูเทศ-
บาลมีขวัญและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับเดียวกัน

๒.๒ ความร่วมมือและการประสานงานกับเพื่อนร่วมงาน และประชาชนในการ
ปฏิบัติงาน

ในการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตามจะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้และ
จะต้องมีความร่วมมือและประสานงานซึ่งกันและกัน ถ้าต่างฝ่ายต่างปฏิบัติงานไปโดย
ขาดปัจจัย ทั้งสองประการดังกล่าวแล้วความล้มเหลวย่อมเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาด้วย
เหตุนี้ความร่วมมือและการประสานงานจึงมีความสำคัญต่อขวัญและความพึงพอใจใน
การปฏิบัติงานของครูทั้งสองสังกัดอย่างยิ่ง และประการสำคัญงานการศึกษาและ
การสอน เป็นงานต่อเนื่องเกี่ยวพันระหว่างบุคคล หลายฝ่ายความร่วมมือและการประ-
สานงานของบุคคล ฝ่ายต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

ผลการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติ การได้รับความร่วมมือและการประสาน
งานจากเพื่อนร่วมงานและจากประชาชนในท้องที่พบว่า

- ก. ความสามารถในการขอความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากบุคคลอื่น
ตารางที่ ๑๗ ความสามารถในการขอความร่วมมือจากบุคคลอื่น

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิง	๓๑	๑๒.๕๐	๑๘	๑๙.๘๒
๒	เห็นควย	๑๐๕	๔๒.๓๔	๔๔	๔๓.๕๖
๓	ไม่ออกความเห็น	๙๕	๓๐.๒๔	๒๓	๒๒.๙๘
๔	ไม่เห็นควย	๒๙	๑๑.๖๙	๑๑	๑๐.๘๙
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิง	๘	๓.๒๓	๕	๕.๙๕
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้ออยู่ในภาคผนวก ขอ ๓๔
จากตารางที่ ๑๖ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๕๔.๘๔ สามารถเรียกร้องให้
บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและประชาชน จัดหาอุปกรณ์ที่เป็นประโยชน์มาบริการ
เพื่อความสะดวกในการทำงานของตนได้ ร้อยละ ๓๐.๒๔ ไม่ออกความเห็นและอีก
๑๔.๙๒ เห็นว่าทำไม่ได้

ครูเทศบาล ร้อยละ ๖๑.๓๘ เห็นว่าสามารถเรียกร้องให้บังคับบัญชา
เพื่อนร่วมงานและประชาชนจัดหาอุปกรณ์ที่เป็นประโยชน์มาบริการ เพื่อความสะดวก
ในการทำงานของตนได้ ร้อยละ ๒๒.๙๘ ไม่ออกความเห็นและร้อยละ ๑๕.๘๔ เห็น
ว่าทำไม่ได้

ตารางที่ ๑๘ ความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิง	๕๕	๒๒.๑๘	๓๓	๓๒.๖๙
๒	เห็นควย	๑๔๓	๕๙.๖๖	๕๔	๕๓.๔๙
๓	ไม่ออกความเห็น	๒๙	๑๑.๖๙	๙	๘.๙๑
๔	ไม่เห็นควย	๑๙	๖.๘๕	๕	๔.๙๕
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิง	๔	๑.๖๑	-	-
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๓๕

จากตารางที่ ๑๘ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๙๙.๘๘) มีความเห็นว่า ได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี (ร้อยละ ๘.๘๖) เห็นว่าไม่ได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน และมีผู้ไม่ออกความเห็นร้อยละ ๑๑.๖๘

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน เป็นอย่างดีถึงร้อยละ ๘๖.๑๔ ส่วนน้อยเพียงร้อยละ ๘.๕๕ เท่านั้นที่เห็นว่าไม่ได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน ส่วนอีกร้อยละ ๘.๕๑ ไม่ออกความเห็น

ตารางที่ ๑๘ ความสามัคคีในกลุ่มผู้ร่วมงาน

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิง	๕๑	๒๐.๕๖	๒๖	๒.๕๙
๒	เห็นควย	๑๑๙	๔๙.๑๘	๔๒	๔๑.๕๘
๓	ไม่ออกความเห็น	๕๐	๑๖.๑๓	๑๘	๑๙.๘๒
๔	ไม่เห็นควย	๓๔	๑๓.๙๑	๑๔	๑๓.๘๖
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิง	๖	๒.๔๙	๑	๐.๙๘
	รวม	๒๕๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๓๖

จากตารางที่ ๑๙ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๖๙.๙๕ เห็นว่าสมาชิกในกลุ่มผู้ร่วมงานต่างทำงานด้วยความสามัคคีพร้อมเพรียงกัน ร้อยละ ๑๖.๑๓ ไม่ออกความเห็น ร้อยละ ๑๖.๑๓ เห็นว่าสมาชิกในกลุ่มผู้ร่วมงานขาดความสามัคคี

ครูเทศบาล ร้อยละ ๔๔.๑๕ เห็นว่าสมาชิกในกลุ่มผู้ร่วมงานต่าง
ทำงานควยความสามารถพร้อมเพรียงกัน ร้อยละ ๑๓.๘๒ ไม่ออกความเห็นและ
ร้อยละ ๑๔.๘๕ เห็นว่าสมาชิกในกลุ่มขาดความสามัคคีกัน

ตารางที่ ๒๐ ความพึงพอใจในผลงานที่ได้รับเมื่อปฏิบัติงานกับครู
โรงเรียนอื่น ๆ

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๒	๔.๘๔	๑๔	๑๓.๘๖
๒	เห็นควย	๘๓	๓๓.๔๓	๓๑	๓๐.๖๙
๓	ไม่ออกความเห็น	๖๐	๒๔.๑๙	๓๕	๓๔.๖๕
๔	ไม่เห็นควย	๘๑	๓๒.๖๖	๑๘	๑๗.๘๒
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๒	๔.๘๔	๓	๒.๙๗
รวม		๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของขออนุญาตในภาคผนวก ขอ ๓๗

จากตารางที่ ๒๐ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๓๘.๓๑ ไม่พอใจในผลงานที่รวม
มือกันทำกับเพื่อนครูในโรงเรียนอื่น ร้อยละ ๓๗.๕๐ พอใจในผลงานที่เกิดจากความ
ร่วมมือกับเพื่อนครูต่างโรงเรียน และร้อยละ ๒๔.๑๙ ไม่ออกความเห็น

ครูเทศบาล ร้อยละ ๔๔.๕๕ ไม่พอใจในผลงานที่ร่วมมือกันทำกับครู
โรงเรียนอื่น ๆ ร้อยละ ๕๒.๔๗ พอใจในผลงานที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือกันทำกับครู
ต่างโรงเรียน และร้อยละ ๓๔.๖๕ ไม่ออกความเห็น

ข. ความสัมพันธ์กับข้าราชการอื่นและประชาชน

ในการที่จะปฏิบัติงานให้บังเกิดผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้ปฏิบัติ จะต้องได้รับความร่วมมือและมีความสัมพันธ์เป็นอันดีกับข้าราชการอื่น ๆ และคณะครูที่ปฏิบัติงานอยู่ด้วยกันตลอดจนต้องได้รับความร่วมมือและมีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองนักเรียน รวมทั้งประชาชนด้วยดี จึงจะทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ตารางที่ ๒๑ ความร่วมมือกับผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๑๗	๖.๘๕	๑๗	๑๖.๘๓
๒	เห็นด้วย	๑๑๔	๕๘.๐๖	๔๗	๔๖.๕๓
๓	ไม่ออกความเห็น	๖๘	๒๗.๘๒	๒๐	๑๙.๘๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๔๕	๑๘.๑๕	๑๖	๑๕.๘๔
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๓	๑.๒๑	๑	๐.๙๘
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามในข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ขอ ๓๘

จากตารางที่ ๒๑ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๘.๙๑) เห็นว่าได้รับความร่วมมือจากผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเป็นอย่างดี ส่วนน้อย (ร้อยละ ๑๙.๓๖) เห็นว่าได้รับความเอาใจใส่จากผู้เกี่ยวข้อง และร้อยละ ๒๗.๘๒ ไม่ออกความเห็น

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๓.๓๗) เห็นว่าได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาเป็นอย่างดี ส่วนน้อยร้อยละ ๑๖.๘๓ เห็นว่าผู้มีหน้าที่

เกี่ยวกับการศึกษาไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควรและร้อยละ ๑๙.๘๐ ไม่ออกความเห็น

ตารางที่ ๒๒ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและประชาชนในท้องถิ่น

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๖๐	๒๔.๑๙	๒๙	๒๘.๙๑
๒	เห็นควย	๑๔๕	๕๘.๑๙	๕๙	๕๖.๔๔
๓	ไม่ออกความเห็น	๔๐	๑๖.๑๓	๑๒	๑๑.๘๘
๔	ไม่เห็นควย	๓	๑.๒๑	๓	๒.๙๙
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	-	-	-	-
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามขออนุญาตอยู่ในภาคผนวก ขอ ๓๙

จากตารางที่ ๒๒ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและประชาชนในท้องถิ่นเป็นอย่างดีคิดเป็นร้อยละ ๘๒.๖๖ ส่วนน้อยเพียงร้อยละ ๑.๒๑ เท่านั้นที่เห็นว่าตนเองมีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและประชาชนในท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำ ส่วนอีกร้อยละ ๑๖.๑๓ ไม่ออกความเห็น

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๕.๑๕ มีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและประชาชนในท้องถิ่นเป็นอย่างดี และส่วนน้อยร้อยละ ๒.๙๙ เห็นว่าตนเองมีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและประชาชนในท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำ ส่วนอีกร้อยละ ๑๑.๘๘ ไม่ออกความเห็น

ตารางที่ ๒๓ ทัศนคติเกี่ยวกับความตั้งใจในงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๔๕	๑๘.๑๕	๒๑	๒๐.๗๙
๒	เห็นควย	๑๒๖	๕๐.๘๐	๕๕	๕๔.๔๖
๓	ไม่ออกความเห็น	๔๐	๑๖.๑๓	๑๕	๑๔.๘๕
๔	ไม่เห็นควย	๓๐	๑๒.๑๐	๑๐	๙.๙๐
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๗	๒.๘๒	-	-
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามขออนุญาตในภาคผนวก ขอ ๔๐

จากตารางที่ ๒๓ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๖๘.๘๕ มีความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติเป็นอย่างดี ส่วนน้อยร้อยละ ๑๔.๘๒ ไม่เห็นควยและไม่เห็นควยอย่างยิ่ง ส่วนอีกร้อยละ ๑๖.๑๓ ไม่ออกความเห็น

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๕.๒๕ มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี ส่วนน้อยร้อยละ ๙.๙๐ ไม่เห็นควย และอีกร้อยละ ๑๔.๘๕ ไม่ออกความเห็น

สรุป

จากคำตอบของข้าราชการครูส่วนจังหวัดและครูเทศบาลเกี่ยวกับทัศนคติต่าง ๆ ในการทำงานรวมกันกับเพื่อนร่วมงาน ครูทางโรงเรียนและประชาชนผู้เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์ตามวิธีการของ Likert Scale โดยให้คะแนน ๕, ๔, ๓, ๒ และ ๑ ตามลำดับ ยกเว้นตารางที่ ๒๐ ให้คะแนน ๑, ๒, ๓, ๔ และ ๕ แลวหาค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$ = Arithmetic mean) โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้

$$\bar{x} = \frac{\text{คะแนนรวมของคำตอบแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนข้าราชการ} \times \text{จำนวนคำถามในกลุ่ม}}$$

คำตอบของข้าราชการครูส่วนจังหวัด

$$\begin{aligned}\bar{x} &= \frac{๕๕๒๖}{๒๔๘ \times ๗} \\ &= ๓.๔\end{aligned}$$

คำตอบของครูเทศบาล

$$\begin{aligned}\bar{x} &= \frac{๒๖๐๐}{๑๐๑ \times ๗} \\ &= ๓.๗\end{aligned}$$

ผลการคำนวณหาค่าทางสถิติ ปรากฏผลดังนี้

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด

จากการคำนวณหาค่าขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการครูส่วนจังหวัดได้ค่าคะแนนมัธยัม เลขคณิตเท่ากับ ๓.๔ คะแนน ฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงคะแนนระหว่าง ๑.๐ - ๕.๐ คะแนนจึงเห็นได้ว่าข้าราชการครูส่วนจังหวัดได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาข้าราชการอื่น ๆ และประชาชน ตลอดจนมีการประสานงานเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง จึงกล่าวได้ว่าข้าราชการครูส่วนจังหวัด มีขวัญและความพึงพอใจในการทำงานปานกลาง

๓. ครูเทศบาล

จากการคำนวณหาค่าขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของครูเทศบาลได้ค่าคะแนนมัธยัม เลขคณิตเท่ากับ ๓.๗ คะแนน ฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงคะแนนระหว่าง ๑.๐ - ๕.๐ คะแนน จึงเห็นได้ว่าครูเทศบาลได้รับความร่วมมือจากเพื่อน

ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาข้าราชการอื่น และประชาชนอยู่ในระดับสูง จึงกล่าวได้ว่า
 ภาครุเทศบาลมีขวัญและความพึงพอใจในการทำงานสูง

จากการคำนวณหาค่ามัธยเลขคณิตในข้อ ๒.๒ ในเรื่องความร่วมมือ
 และการประสานงานกับเพื่อนร่วมงานและประชาชนในการปฏิบัติงานปรากฏว่า
 เทศบาลมีขวัญและความพึงพอใจในการทำงานสูงกว่าข้าราชการครูส่วนจังหวัด

๒.๓ ทรรศนะเกี่ยวกับการปกครอง บังคับบัญชา และความช่วยเหลือเอาใจจาก
 ผู้บังคับบัญชา

ในการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม ความสนใจและความช่วยเหลือที่ผู้บังคับ
 บัญชามีต่อผู้อยู่ใต้การบังคับบัญชาย่อมมีความสำคัญต่อขวัญและความพึงพอใจในการ
 ปฏิบัติงานของข้าราชการ เป็นอันมาก ยิ่งผู้ปฏิบัติงานเหล่านั้น เป็นครูและผู้อยู่เกี่ยวข้อง
 กับการศึกษาของชาติด้วยแล้วสิ่งดังกล่าวยิ่งมีความจำเป็นเพิ่มขึ้น เป็นทวีคูณ

ผู้บังคับบัญชาในที่นี้หมายถึง ผู้บังคับบัญชาของครูสังกัดองค์การบริหาร
 ส่วนจังหวัด และสังกัดเทศบาลทั้งสองแห่ง ทั้งในค่านิตินัย และพฤติณัย ซึ่งได้แก่
 ครูใหญ่ หัวหน้าหมวดการศึกษา นายอำเภอ หัวหน้าส่วนการศึกษา ปลัดองค์การบริหาร
 ส่วนจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับข้าราชการครูสังกัดองค์การบริหาร
 ส่วนจังหวัดและไคแก ครูใหญ่ หัวหน้าฝ่ายการศึกษา ปลัดเทศบาล นายกเทศ-
 มนตรี ปลัดจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับครูเทศบาล

จากแบบสอบถามปรากฏว่า ครูทั้งสองสังกัดมีทัศนคติที่แสดงออกเกี่ยว
 กับวิธีการทำงานของผู้บังคับบัญชา ดังนี้

ก. ความคิดเห็นหรือทัศนคติที่มีต่อผู้บังคับบัญชา

ในการบริหารองค์การทุกประเภท ผู้บังคับบัญชาย่อมมีอิทธิพล

ต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวขององค์การโดยตรง ชวัญและความพึงพอใจ
ในการทำงานของข้าราชการย่อมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้บังคับบัญชา ของ
ข้าราชการนั้น ๆ อย่างใกล้ชิดเช่นกัน กล่าวคือ ถ้าผู้บังคับบัญชามีความรู้และความ
เข้าใจในหลักการบริหารงานโดยเปิดโอกาสใหญ่ให้ผู้บังคับบัญชาของตนมีส่วนร่วม
ในการทำงานอย่างใกล้ชิดมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานตลอดจนการที่ผู้
บังคับบัญชาให้ความร่วมมือเป็นกันเองในการร่วมปฏิบัติงานกับผู้บังคับบัญชามุ่งตาม
โอกาสอันควร ย่อมจะทำให้ชวัญและกำลังใจในการทำงานของข้าราชการดีขึ้นตาม
ไปควบ

ตารางที่ ๒๔ ทศนคติเกี่ยวกับการพิจารณาโทษของผู้บังคับบัญชา

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	ไ้รับความยุติธรรม	๑๙๗	๙๑.๓๙	๕๖	๕๕.๕๕
๒	ไม่ค่อยไ้รับความยุติธรรม	๑๔	๙.๖๖	๑๙	๑๖.๔๓
๓	มักจะเล่นพรรคเล่นพวก	๕๓	๑๙.๓๔	๒๕	๒๔.๙๕
๔	ความคิดเห็นอย่างอื่น คือ กลั่นแกล้งผู้ใ้บังคับบัญชา	๔	๓.๖๓	๓	๒.๙๙
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามในรอนี้อยู่ในภาคผนวก ขอ ๑๖

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ ๒๔ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บังคับบัญชา เป็นผู้ที่พิจารณา
ความความเป็นธรรมคิดเป็นร้อยละ ๗๑.๓๑ และเห็นว่าผู้บังคับบัญชาลงโทษด้วยการ
กลั่นแกล้งร้อยละ ๓.๖๓

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๕.๔๕ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาของตนให้ความสำคัญ
เป็นธรรมในการพิจารณาลงโทษ ร้อยละ ๒๔.๗๕ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้บังคับบัญชา โดย
เห็นว่าผู้บังคับบัญชามักมีการช่วยเหลือพรรคพวกของตน และร้อยละ ๒.๙๗ เห็นว่าผู้บังคับ
บัญชาใช้อำนาจในทางที่ผิดกลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชา

จากคำถามในข้อนี้สรุปได้ว่า ข้าราชการและกำลังใจของข้าราชการครูส่วน
จังหวัดสูงกว่าข้าราชการและกำลังใจของครูเทศบาล

ตารางที่ ๒๕ ทัศนคติเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะในการทำงานของผู้บังคับบัญชา

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เอาใจตนเอง เป็นใหญ่	๑๘	๗.๒๖	๑๑	๑๐.๘๙
๒	ปรึกษาและรับฟังข้อ เสนอแนะ	๑๐๕	๔๒.๓๔	๕๙	๕๘.๘๒
๓	ปรึกษานผู้ใต้บังคับบัญชาบางโอกาส	๑๑๖	๔๖.๗๗	๓๑	๓๐.๖๙
๔	ใช้วิธีการอื่น ๆ คือ เน้นจัดการ	๙	๓.๖๓	—	—
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามในข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๒๐

จากตารางที่ ๒๕ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๔๖.๗๗ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาปรึกษา
หารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาในบางโอกาส และร้อยละ ๔๒.๓๔ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาปรึกษา
หารือและรับฟังข้อ เสนอแนะจากผู้ใต้บังคับบัญชาเสมอ และร้อยละ ๓.๖๓ เห็นว่าผู้บังคับ
ของคนที่ทำงานแบบ เน้นจัดการ

ครูเทศบาล ร้อยละ ๕๕.๔๒ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาของตนเป็นประ-
ชาธิปไตย ร้อยละ ๓๐.๖๙ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาของตนปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับ
บัญชาบางโอกาส และร้อยละ ๑๐.๘๙ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาของตนเอาใจตนเอง
เป็นใหญ่

ตารางที่ ๒๖ ความประสงค์ที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลงผู้บังคับบัญชา

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	มาก	๔๐	๑๖.๑๓	๑๔	๑๓.๘๖
๒	พอ	๖๖	๒๑.๖๑	๒๕	๒๔.๓๕
๓	ไม่ต้องการ	๑๔๒	๕๗.๒๖	๖๒	๖๑.๓๔
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของขออนุญาตในภาคผนวก ขอ ๒๑

ตารางที่ ๒๖ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๕๗.๒๖ ไม่ต้องการเปลี่ยนผู้
บังคับบัญชาบาง แต่อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ ๑๖.๑๓ ต้องการให้มีการเปลี่ยน
แปลงผู้บังคับบัญชา

ครูเทศบาล ร้อยละ ๖๑.๓๕ ไม่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลง
ผู้บังคับบัญชาร้อยละ ๒๔.๓๕ ต้องการบางแต่ไม่มากนัก และร้อยละ ๑๓.๘๖
ต้องการเปลี่ยนแปลง

ตารางที่ ๒๗ ทัศนคติเกี่ยวกับการมีผู้บังคับบัญชา

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	มากเกินไป	๑๓๒	๕๓.๒๓	๓๕	๓๕.๖๕
๒	ไม่มาก	๑๑๖	๔๖.๗๗	๖๖	๖๕.๓๕
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของขออนุญาตอยู่ในภาคผนวก ขอ ๒๕

จากตารางที่ ๒๗ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๕๓.๒๓ เห็นว่ามีผู้บังคับบัญชา
มากเกินไป และร้อยละ ๔๖.๗๗ เห็นว่าไม่มาก

ครูเทศบาล ร้อยละ ๖๕.๓๕ เห็นว่ามีผู้บังคับบัญชาไม่มาก และร้อย
ละ ๓๔.๖๕ เห็นว่ามีผู้บังคับบัญชามากเกินไป

จากตารางที่ ๒๗ แสดงให้เห็นว่าข้าราชการครูส่วนจังหวัดเห็นว่า
มีผู้บังคับบัญชามากเกินไป แสดงว่าข้าราชการครูส่วนจังหวัดมีขวัญต่ำกว่าครูเทศ
บาลในเรื่องการมีผู้บังคับบัญชา

ตารางที่ ๒๘ ที่สนใจเกี่ยวกับการแสดงท่าที่เป็นผู้บังคับบัญชาของ
ครูของข้าราชการเทศบาล ข้าราชการระดับอำเภอและจังหวัด

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	มากเกินไป	๔๘	๑๘.๗๖	๑๒	๑๑.๘๘
๒	พอสมควรแก่เหตุ	๑๖๓	๖๕.๗๓	๖๘	๖๗.๓๓
๓	ไม่มาก	๓๖	๑๔.๕๑	๒๑	๒๐.๗๙
	รวม	๒๔๗	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามขออนุญาตในภาคผนวก ข้อ ๒๖

จากตารางที่ ๒๔ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่เห็นว่าข้าราชการในอำเภอ และจังหวัด แสดงตนเป็นผู้บังคับบัญชาพอสมควรแก่เหตุถึงร้อยละ ๖๕.๙๓ เห็นว่า มากเกินไป ร้อยละ ๑๕.๙๖ และเห็นว่าไม่มากร้อยละ ๑๘.๑๑

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่เห็นว่าข้าราชการในเทศบาล อำเภอ และ จังหวัดแสดงตนเป็นผู้บังคับบัญชาของครูพอสมควรแก่เหตุร้อยละ ๖๙.๓๓ อีกร้อยละ ๑๑.๔๔ เห็นว่ามากเกินไป และที่เหลือร้อยละ ๑๙.๒๓ เห็นว่าไม่มาก

ตารางที่ ๒๕ ทศนคติเกี่ยวกับนโยบายในการจัดสรรงบประมาณให้ โรงเรียน

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	ควรดำเนินการต่อไป	๑๐	๔.๐๓	๙	๖.๕๓
๒	เห็นสมควรให้ประชาชนมีส่วนร่วม	๕๙	๓๙.๑๑	๓๙	๓๘.๖๑
๓	ควรจัดสรรงบประมาณให้	๑๒๔	๕๐.๐๐	๕๕	๕๔.๔๖
๔	อื่น ๆ คือ ควรจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนอย่างเพียงพอ	๑๙	๖.๘๖	-	-
	รวม	๒๑๒	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของขออนุญาตในภาคผนวก ข้อ ๒๕

จากตารางที่ ๒๕ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๕๐.๐๐ เห็นว่าควรจัดสรรงบ

งบประมาณให้แก่โรงเรียน ร้อยละ ๓๘.๑๑ เห็นว่านโยบายดังกล่าว และร้อยละ ๔.๐๓ เห็นว่าควรดำเนินการพัฒนาต่อไป แม้จะไม่ถึงงบประมาณ

ครูเทศบาล ร้อยละ ๕๔.๔๖ เห็นว่าควรจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียน ร้อยละ ๓๔.๖๑ เห็นว่านโยบายเดิมดีแล้วและร้อยละ ๖.๘๓ เห็นว่าเป็นหน้าที่ที่ควรปฏิบัติต่อไป แม้ไม่ถึงงบประมาณ

(ก) ทศนคติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการ เสนอแนะการปรับปรุงงาน
 ทอญบั้งคัมป์ชัวไต

ตารางที่ ๓๐ ทศนคติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการ เสนอแนะการ
 ปรับปรุงงานทอญบั้งคัมป์ชัวไต

ลำดับที่	รายการ	องคกรรฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๖๓	๒๕.๔๐	๒๒	๒๑.๓๘
๒	เห็นควย	๑๑๙	๔๗.๑๘	๔๘	๔๗.๕๓
๓	ไม่ออกความเห็น	๔๓	๑๗.๓๘	๒๕	๒๔.๗๕
๔	ไม่เห็นควย	๑๖	๖.๕๕	๕	๕.๙๕
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๕	๒.๐๘	๑	๑.๐๐
	รวม	๒๔๖	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของชอนอยู่ในภาคผนวก ขอ ๔๑

จากตารางที่ ๓๐ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนมากร้อยละ ๗๖.๕๘ เห็นว่าคนมีส่วนเสนอแนะในการปรับปรุงงานได้ ร้อยละ ๑๐.๐๘ เห็นว่าตนเองไม่มีสิทธิใน

การเสนอแนะ และร้อยละ ๑๗.๓๔ ไม่ออกความเห็น

ครูเทศบาล ส่วนมากร้อยละ ๒๕.๓๑ เห็นว่าตนมีส่วนร่วมเสนอแนะ
ในการปรับปรุงงานได้ ร้อยละ ๒๔.๓๕ ไม่ออกความเห็นและร้อยละ ๕.๕๕ ว่าตนเอง
ไม่มีส่วนในการเสนอแนะใด ๆ

ตารางที่ ๓๑ การพิจารณาลงโทษผู้บังคับบัญชาโดยใช้เหตุผล
ไม่ใช้อารมณ์

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๕๐	๒๐.๑๖	๑๙	๑๘.๘๒
๒	เห็นด้วย	๑๐๘	๔๓.๕๕	๔๙	๔๘.๕๑
๓	ไม่ออกความเห็น	๕๕	๒๒.๑๘	๒๐	๑๙.๘๐
๔	ไม่เห็นด้วย	๒๖	๑๐.๔๘	๗	๖.๙๓
๕	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๙	๓.๓๖	๖	๕.๙๔
	รวม	๒๕๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ขอ ๔๕

จากตารางที่ ๓๑ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๒๓.๓๑ เห็นว่าผู้บังคับบัญชามีเหตุผล
ในการลงโทษไม่ใช้อารมณ์เป็นเครื่องตัดสิน ร้อยละ ๒๒.๑๘ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ
๑๓.๘๔ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาชอบใช้อารมณ์เหนือเหตุผลในการลงโทษ

ครูเทศบาล ร้อยละ ๒๗.๓๓ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาลงโทษอย่างมีเหตุผล
ร้อยละ ๑๙.๘๐ ไม่ออกความเห็นและร้อยละ ๑๒.๘๗ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อารมณ์
ในการลงโทษไม่มีเหตุผล

ตารางที่ ๓๒ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานของผู้นับตั้งบัญชีฯ

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๗๒	๒๙.๐๓	๓๑	๓๐.๖๙
๒	เห็นควย	๑๑๔	๔๕.๙๗	๕๖	๕๕.๔๕
๓	ไม่ออกความเห็น	๓๙	๑๕.๗๓	๑๑	๑๐.๘๙
๔	ไม่เห็นควย	๑๖	๖.๔๕	๒	๑.๙๘
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๗	๒.๘๒	๑	๐.๙๙
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๔๖

จากตารางที่ ๓๒ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้นับตั้งบัญชีฯของตนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานสูง คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐๐ ไม่ออกความเห็นร้อยละ ๑๕.๘๓ และร้อยละ ๘.๒๗ เห็นว่าผู้นับตั้งบัญชีฯขาดความรับผิดชอบ

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้นับตั้งบัญชีฯของตนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานสูง คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๑๔ ไม่ออกความเห็นร้อยละ ๑๐.๘๙ และร้อยละ ๒.๙๗ เห็นว่าผู้นับตั้งบัญชีฯของตนขาดความรับผิดชอบ

ข. ทัศนคติในการโต้แย้งความคิดเห็นกับผู้นับตั้งบัญชีฯ

ในการปฏิบัติงานนั้น ความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันและการโต้แย้งในความคิดเห็นกับผู้นับตั้งบัญชีฯย่อมมีประโยชน์ในการปรับปรุงงานทำให้ทราบถึงคุณลักษณะในการปกครองผู้นับตั้งบัญชีฯ ซึ่งจะมีส่วนต่อการกระหนาบต่อขวัญและความพึง

พอใจในการทำงานของข้าราชการผู้อยู่ใ้บังคับบัญชาอีกด้วย

ตารางที่ ๓๓ ทศนคติเกี่ยวกับความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันกับผู้บังคับบัญชา

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	ไม่เคย	๘๒	๓๓.๐๖	๕๕	๕๓.๕๖
๒	มีบ้างแต่ไม่บ่อยนัก	๑๕๖	๖๒.๕๐	๕๕	๕๓.๕๗
๓	เคยมีบ่อย ๆ รู้สึกเบื่องาน	๑๐	๔.๐๔	๓	๒.๘๗
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้มีอยู่ในภาคผนวก ข้อ ๑๔

จากตารางที่ ๓๓ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๒.๕๐ มีความขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชามิ่บ้างแต่ไม่บ่อยนัก ร้อยละ ๓๓.๐๖ ไม่เคยขัดแย้งกันเลย และร้อยละ ๔.๐๔ เคยมีความขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชาบ่อย ๆ และเกิดความเบื่องาน

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๓.๕๗ มีความขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชาบ้างแต่ไม่บ่อยนัก ร้อยละ ๕๓.๕๖ ไม่เคยขัดแย้งกันเลย และร้อยละ ๒.๘๗ มีความขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชาบ่อย ๆ และเกิดความเบื่องาน

ตารางที่ ๓๔ ทศนคติในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือหนัก
ออกหนักใจในการปฏิบัติงาน

ลำดับที่	รายการ	องค์การ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	ปรึกษาสมาชิกในครอบครัว	๑๒	๔.๘๔	๔	๘.๕๑
๒	ขอคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชา	๑๕๑	๖๐.๘๔	๕๓	๕๖.๔๔
๓	ขอคำแนะนำจากเพื่อน	๒๘	๑๑.๒๘	๑๔	๑๓.๘๖
๔	แก้ปัญหาด้วยตนเอง	๔๓	๑๘.๔๔	๑๓	๑๖.๘๓
๕	วางเฉย	๒	๐.๘๑	๘๔	๓.๘๖
๖	ขอคำแนะนำจากทุก ๆ คน	๘	๓.๒๓	-	-
รวม		๑๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๒๔

จากรายที่ ๓๔ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่แก้ปัญหาจากการขอคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชา ถึงร้อยละ ๖๐.๘๔ รองลงมาได้แก่การแก้ปัญหาด้วยตนเองร้อยละ ๑๘.๔๔ และนอกจากนั้นแก้ปัญหาโดยวิธีอื่น

ครูเทศบาล ร้อยละ ๕๖.๔๔ แก้ปัญหาด้วยการขอคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชา ร้อยละ ๑๖.๘๓ แก้ปัญหาโดยตนเอง และนอกจากนั้นแก้ปัญหาโดยวิธีที่เหลือ

ค. วิธีการทำงานของผู้บังคับบัญชา

การทำงานของผู้บังคับบัญชา ย่อมมีผลต่อขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมาก จากแบบสอบถามที่ส่งไปได้ผลการวิเคราะห์ออกมาดังนี้

ตารางที่ ๓๕ ทิศนคติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชา

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	มีความรู้และความสามารถเหมาะสม	๒๐๓	๘๑.๘๕	๘๖	๘๕.๑๕
๒	ไม่มีสมรรถภาพในการทำงาน	๒๑	๘.๑๕	๑๐	๙.๘๐
๓	ทานปฏิบัติงานใดก็ดีกว่า	๕	๒.๐๒	๒	๑.๙๘
๔	๑ ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ลูกน้อง	๕	๒.๐๒	-	-
	๒ ขาดคุณลักษณะผู้นำที่ดี	๕	๒.๐๒	๓	๒.๙๗
	๓ ขาดความรับผิดชอบ	๔	๓.๖๒	-	-
	๔ เกรงคร้งงานมากเกินไป	-	-	-	-
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ขอ ๑๗

จากตารางที่ ๓๕ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บังคับบัญชาเป็นบุคคลที่เหมาะสมอยู่แล้ว ร้อยละ ๘๑.๘๕ และเห็นว่าหย่อนสมรรถภาพ ร้อยละ ๑๘.๑๕

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บังคับบัญชาของตนเป็นบุคคลที่เหมาะสมอยู่แล้ว ร้อยละ ๘๕.๑๕ และเห็นว่าผู้บังคับบัญชาของตนหย่อนสมรรถภาพ ร้อยละ ๑๔.๘๕

ตารางที่ ๓๖ ที่สนคติเกี่ยวกับการวางตัว เป็นกันเองกับผู้บังคับบัญชา

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๗๐	๒๘.๒๓	๓๕	๓๔.๖๕
๒	เห็นควย	๑๐๒	๔๑.๑๒	๔๓	๔๒.๕๗
๓	ไม่ออกความเห็น	๔๗	๑๘.๘๕	๘	๘.๘๑
๔	ไม่เห็นควย	๒๔	๙.๖๘	๘	๘.๘๑
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๕	๒.๐๒	๕	๔.๙๖
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของขออนุญาตในภาคผนวก ขอ ๕๒

จากตารางที่ ๓๖ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ร้อยละ ๒๘.๓๕ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาของตนวางตัวเป็นกันเอง ร้อยละ ๑๑.๗๐ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาไม่เป็นกันเอง และร้อยละ ๑๘.๘๕ ไม่ออกความเห็น

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาของตนวางตัวเป็นกันเอง ถึงร้อยละ ๔๒.๕๗ อีกร้อยละ ๑๓.๘๗ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาไม่เป็นกันเอง และร้อยละ ๘.๘๑ ไม่ออกความเห็น

ตารางที่ ๓๗ ทักษะคติในท่าทีของผู้บังคับบัญชาในการให้คำปรึกษา

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๘๐	๔๒.๒๖	๓๕	๓๔.๖๕
๒	เห็นควย	๑๑๗	๔๗.๗๑	๕๒	๕๑.๔๘
๓	ไม่ออกความเห็น	๓๓	๑๓.๓๑	๘	๗.๙๖
๔	ไม่เห็นควย	๑๔	๕.๖๕	๗	๖.๙๓
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๘	๓.๖๑	๓	๒.๙๗
	รวม	๑๘๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๔๓

จากตารางที่ ๓๗ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๗๙.๔๓ เห็นว่าสามารถเข้าพบเพื่อปรึกษาหารือกับผู้บริหารได้เสมอ ไม่ออกความเห็นร้อยละ ๑๓.๓๑ และเห็นว่าเข้าพบผู้บริหารได้โดยยากร้อยละ ๗.๒๖

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่เห็นว่าสามารถเข้าพบเพื่อปรึกษาหารือกับผู้บริหารของตนได้เสมอ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๔ ไม่ออกความเห็นร้อยละ ๓.๙๖ และร้อยละ ๙.๙๐ เห็นว่าเข้าพบผู้บริหารได้ยาก

ง. ทักษะเกี่ยวกับการยุติธรรมที่ได้รับจากผู้บังคับบัญชา

ความยุติธรรมของผู้บังคับบัญชามีผลก่อกวนโดยตรงกับขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของผู้ที่อยู่บังคับบัญชา จากการวิจัยครั้งนี้ได้ผลออกมา ดังนี้

ตารางที่ ๓๘ ทักษะเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเงินเดือน

ลำดับที่	รายการ	วงศการา	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑.	พิจารณาความสามารถ	๑๗๘	๗๑.๗๘	๔๔	๔๓.๕๖
๒	พิจารณาผู้ใกล้ชิด	๓๘	๑๕.๗๒	๓๖	๓๕.๖๔
๓	ให้คลายความพอใจ	๒๐	๘.๐๖	๑๙	๑๘.๘๒
๔	อื่น ๆ ไม่แสดงความเห็น	๑๖	๕.๘๔	๒	๑.๘๘
	รวม	๒๕๒	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓๘ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่เห็นว่าหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความถี่ความชอบนั้นผู้บริหารจะยึดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาโดยให้กับผู้ที่มีความรู้ความสามารถและปฏิบัติงานดีก่อน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๗๘ เห็นว่าพิจารณาใหญ่

มีความใกล้ชิดก่อน ร้อยละ ๑๕.๓๒ ร้อยละ ๘.๐๖ เห็นว่าให้ควยความพึงพอใจไม่
 คำนึงถึงภาระงานและร้อยละ ๔.๘๘ เห็นว่าให้ควยเหตุอย่างอื่นแต่ไม่แสดงความคิดเห็น

ครูเทศบาล ร้อยละ ๔๓.๕๖ เห็นว่าผู้บังคับบัญชามีหลักเกณฑ์ให้
 ผู้มีความรู้ความสามารถและผลงานดีเกินก่อน ร้อยละ ๓๕.๖๔ เห็นว่าให้ควยความ
 ใกล้ชิดสนิทสนม ร้อยละ ๑๘.๘๒ เห็นว่าให้ควยความพอใจไม่คำนึงถึงผลงานและร้อย
 ละ ๑.๘๘ เห็นว่าให้ควยเหตุอื่น ๆ แต่ไม่แสดงความคิดเห็น

จากผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า ข้าราชการครูส่วนจังหวัดมีขวัญใน
 เรื่องหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบสูงกว่าครูเทศบาล

ตารางที่ ๓๙ ความอบอุ่นที่จะได้รับความยุติธรรม

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	มีความอบอุ่นใจมาก	๑๔๘	๕๙.๖๘	๔๕	๔๔.๕๕
๒	ไม่ค่อยจะมีความอบอุ่นใจเท่าใดนัก	๘๘	๓๕.๔๘	๕๑	๕๐.๕๐
๓	ความรู้สึกอื่น ๆ คือจะไม่ได้รับ ความยุติธรรม	๑๒	๔.๘๔	๕	๔.๙๕
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๒๓

จากตารางที่ ๓๙ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๙.๖๘ รู้สึกอบอุ่นใจ
 มากร้อยละ ๓๕.๔๘ ไม่ค่อยอบอุ่นใจเท่าที่ควร และร้อยละ ๔.๘๘ คิดว่าจะไม่ได
 รับความเป็นธรรม

ครูเทศบาล รอยละ ๔๔.๕๕ รู้สึกชอบใจมาก รอยละ ๕๐.๕๐ ไม่
 คอยมีความชอบใจเท่าใดนัก และรอยละ ๔.๕๕ รู้สึกว่าจะไม่ได้รับความเป็นธรรม

จากตารางที่ ๓๙ แสดงให้เห็นว่าขวัญและกำลังใจของครูเทศบาล
 ในเรื่องความรู้สึกชอบใจในการที่จะได้รับความยุติธรรมต่ำกว่าข้าราชการครูสวน
 จังหวัด

ตารางที่ ๔๐ ทิศนคติในการพิจารณาความดีความชอบโดยยุติธรรม

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	รอยละ	เทศบาล	รอยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๔๘	๑๕.๓๕	๑๕	๑๔.๘๕
๒	เห็นควย	๕๔	๓๗.๕๐	๓๗	๓๖.๖๔
๓	ไม่ออกความเห็น	๗๓	๒๕.๕๖	๒๘	๒๗.๗๒
๔	ไม่เห็นควย	๒๗	๑๐.๘๗	๑๔	๑๓.๘๖
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๖	๒.๕๒	๗	๖.๙๓
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของขออนุญาตในภาคผนวก ข้อ ๔๔

จากตารางที่ ๔๐ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูสวนจังหวัด รอยละ ๕๗.๒๕ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาได้ให้ความ
 ความยุติธรรมในการพิจารณาความดีความชอบดีแล้ว รอยละ ๒๕.๕๖ ไม่ออกความเห็น
 เห็น และรอยละ ๑๓.๒๕ เห็นว่าไม่ยุติธรรม

ครูเทศบาล รอยละ ๕๑.๕๕ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาได้ให้ความยุติธรรม
 ในการพิจารณาความดีความชอบแล้ว รอยละ ๒๗.๗๒ ไม่ออกความเห็นและรอยละ
 ๒๐.๙๕ เห็นว่าไม่ยุติธรรม

จากตารางจะเห็นว่า ขวัญของครูเทศบาลในเรื่องการพิจารณาความ
ดีความชอบโดยคุณธรรม ทำกว่าข้าราชการครูส่วนจังหวัด

สรุป

ในการวัดขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการครูส่วน
จังหวัดและเทศบาล ผู้เขียนได้ใช้วิธีการของ Likert Scale โดยการเอา
คำตอบจากคำถามต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่ส่งคืนมาแล้วนำมาให้คะแนนเป็น ๕, ๔,
๓, ๒ และ ๑ แล้วคำนวณหาค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$ = Arithmetic mean) โดย
ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\text{คะแนนรวมทั้งหมดของคำตอบแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนข้าราชการ} \times \text{จำนวนคำถามในกลุ่ม}}$$

คำตอบของข้าราชการครูส่วนจังหวัด

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{๕๒๖๘}{๒๔๘ \times ๖} \\ &= ๓.๕\end{aligned}$$

คำตอบของครูเทศบาล

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{๒๑๖๓}{๑๐๑ \times ๖} \\ &= ๓.๖\end{aligned}$$

ผลการคำนวณหาค่าทางสถิติปรากฏว่า

ก. ข้าราชการครูส่วนจังหวัด

จากการคำนวณหาค่าขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของ
ข้าราชการครูส่วนจังหวัดได้ค่ามัธยิม เลขคณิตเท่ากับ ๓.๕ คะแนน ฉะนั้นเมื่อเปรียบ

เทียบกับช่วงคะแนนระหว่าง ๑.๐ - ๕.๐ คะแนน จึงเห็นได้ว่า ข้าราชการครูส่วน
จังหวัดมีขวัญและความพึงพอใจในทัศนคติเกี่ยวกับการปกครองบังคับบัญชาและความ
ช่วยเหลือเอาใจจากผู้นบังคับบัญชาสูง

ข. ครูเทศบาล

จากการคำนวณหาค่าขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของครู
เทศบาล โค้ดความขจัดิมเลขคณิตเท่ากับ ๓.๖ คะแนน ฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วง
คะแนนระหว่าง ๑.๐ - ๕.๐ คะแนน จึงเห็นได้ว่าครูเทศบาลมีขวัญและความพึงพอ
ใจในทัศนคติเกี่ยวกับการปกครองบังคับบัญชาและความช่วยเหลือเอาใจจากผู้นบังคับ
บัญชาสูง เช่นกัน

จากการคำนวณหาค่าขจัดิมเลขคณิตในข้อ ๒.๓ ในเรื่องทัศนคติ
เกี่ยวกับการปกครองบังคับบัญชาปรากฏว่าข้าราชการครูส่วนจังหวัด และครูเทศบาล
มีขวัญและความพึงพอใจในการทำงานอยู่ในระดับเดียวกัน

๒.๔ ทัศนคติเกี่ยวกับความก้าวหน้าและความมั่นคงในราชการ

ในวงการบริหาร วงการธุรกิจ วงราชการทั่วไป รวมทั้งวงการ
ศึกษาถือว่าการบริหารงานบุคคลเป็นหัวใจของการบริหาร ทั้งนี้เพราะความสำเร็จ
ของงานขึ้นอยู่กับคน หากคนไม่ทำงานแล้ว บรรดาเงิน วัสดุต่าง ๆ รวมทั้งการ
จัดการทั้งหลายที่มีอยู่ แม้จะสมบูรณ์เพียงใดก็จะไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย ซึ่ง
ศาสตราจารย์ Joseph B. Kingsbury ได้กล่าววว่า "พิจารณาในทุก
แง่มุมแล้วก็ประจักษ์ว่า การบริหารงานบุคคลเป็นส่วนสำคัญที่สุดของการบริหาร"

Joseph B. Kingsbury, Personnel Administration for

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าการทำงานของบุคลากรจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้สึกว่าตนเองมีความก้าวหน้าและมีความมั่นคงในอาชีพมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลของการศึกษา มีดังต่อไปนี้

ก. ความรู้สึกเกี่ยวกับการได้เลื่อนเงินเดือนและตำแหน่งหน้าที่การงาน

ตารางที่ ๔๑ ทศนคติเกี่ยวกับโอกาสที่จะได้รับการเลื่อนตำแหน่งและเงินเดือน

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๖๐	๒๔.๑๘	๒๖	๒๗.๗๕
๒	เห็นควย	๑๒๓	๕๙.๖๐	๕๒	๕๑.๕๙
๓	ไม่ออกความเห็น	๕๕	๑๘.๑๕	๑๖	๑๕.๘๕
๔	ไม่เห็นควย	๑๖	๖.๕๕	๖	๕.๙๕
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๕	๑.๖๑	๑	.๙๙
	รวม	๒๕๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของขออนุญาตอยู่ในภาคผนวก ขอ ๔๗

จากตารางที่ ๔๑ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๓.๗๕ เห็นว่าการทำงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีโอกาสที่จะเลื่อนตำแหน่งและเงินเดือนสูงขึ้นเรื่อย ๆ ร้อยละ ๑๘.๑๕ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๘.๐๖ เห็นว่าโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งและเงินเดือนน้อย

ครูเทศบาล ร้อยละ ๗๗.๒๓ เห็นว่าการทำงานในเทศบาลมี
โอกาสที่จะได้เลื่อนตำแหน่งและเงินเดือนสูงขึ้นเรื่อย ๆ ร้อยละ ๑๕.๕๕ ไม่ออก
ความเห็นและร้อยละ ๖.๕๓ เห็นว่าโอกาสดังกล่าวมีน้อย

ข. ทศนคติต่อการถูกรองเรียนกล่าวโทษ

ตารางที่ ๔๒ ทศนคติเกี่ยวกับการทำความผิดและถูกลงโทษ

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	ไม่เคย	๒๔๔	๑๐๐	๑๐๐	๘๕.๐๑
๒	เคย ท่านมีความเห็นอย่างไร	-	-	-	-
	ไม่เคยได้รับความเป็น	-	-	๑	๐.๕๕
	รวม				
	รวม	๒๔๔	๑๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ขอ ๑๔

จากตารางที่ ๔๒ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูสวนจังหวัด ร้อยละ ๑๐๐ คือจำนวนทั้งหมดของกลุ่ม
ตัวอย่าง ไม่เคยทำความผิดและถูกลงโทษทางวินัย

ครูเทศบาล ร้อยละ ๘๕.๐๑ ไม่เคยทำความผิดและถูกลงโทษทาง
วินัย ส่วนอีกร้อยละ ๐.๕๕ เคยถูกลงโทษและมีความเห็นว่าไม่ได้รับความเป็น
ธรรม

ตารางที่ ๔๓ ทศนคติเกี่ยวกับการแต่งตั้งโยกย้าย

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	ทางราชการลงโทษ	๔๐	๓๖.๒๘	๑๘	๑๘.๘๒
๒	เป็นการโยกย้ายธรรมดา	๒๘	๑๑.๒๘	๑๒	๑๑.๘๘
๓	เพื่อความเหมาะสม	๙๕	๒๘.๘๕	๓๘	๓๙.๖๒
๔	เป็นการเพิ่มประสบการณ์	๓๓	๑๓.๓๑	๒๘	๒๙.๙๒
๕	ความรู้สึกอื่น ๆ	-	-	-	-
	- เป็นการกลั่นแกล้ง	๑๐	๔.๐๓	-	-
	- เป็นความโกรธแค้น	๑๓	๕.๒๘	๕	๓.๙๖
	ควยเรื่องส่วนตัว				
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๑๕

จากตารางที่ ๕๓ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๓๖.๒๘ เห็นว่าทางราชการลงโทษร้อยละ ๑๑.๒๘ เห็นว่าเป็นการโยกย้ายธรรมดา ร้อยละ ๒๘.๘๕ เห็นว่าทางราชการพิจารณาว่าตนมีความเหมาะสมที่จะไปช่วยพัฒนาโรงเรียนนั้นร้อยละ ๑๓.๓๑ เห็นว่าเป็นการเพิ่มประสบการณ์ในการทำงานร้อยละ ๔.๐๓ เห็นว่าเป็นการกลั่นแกล้ง และร้อยละ ๕.๔๕ เห็นว่าถูกขยายเพราะความโกรธแค้นควยเรื่องส่วนตัว

ครูเทศบาล ร้อยละ ๑๘.๘๒ เห็นว่าทางราชการลงโทษ ร้อยละ ๑๑.๘๘ เห็นว่าเป็นการโยกย้ายธรรมดา ร้อยละ ๓๙.๖๒ เห็นว่าทางราชการพิจารณาว่าตนเป็นผู้มีความเหมาะสม ร้อยละ ๒๙.๙๒ เห็นว่าเป็นการเพิ่มประสบการณ์ในการทำงาน และร้อยละ ๓.๙๖ เห็นว่าเป็นการกลั่นแกล้ง

ตารางที่ ๔๔ ทัศนคติเกี่ยวกับการ เปลี่ยนงาน

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๒๔	๕.๖๘	๖	๕.๕๕
๒	เห็นควย	๔๒	๓๓.๐๖	๓๔	๓๓.๖๖
๓	ไม่ออกความเห็น	๕๘	๒๓.๓๘	๒๔	๒๓.๗๖
๔	ไม่เห็นควย	๖๘	๒๗.๘๓	๓๖	๓๕.๖๘
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๖	๖.๕๕	๑	.๕๕
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๔๔

จากตารางที่ ๔๔ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๔๒.๗๕ เห็นว่าข้าราชการครูส่วนจังหวัดมีการลาออก ขอโอนขอย้าย ไปทำงานที่อื่นเสมอ ร้อยละ ๒๓.๓๘ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๓๓.๘๗ เห็นว่าไม่มีการขอลาออกขอโอนหรือขอย้ายไปทำงานที่อื่น

ครูเทศบาล ร้อยละ ๓๘.๕๑ เห็นว่าครูเทศบาลมีการลาออก ขอโอน ขอย้าย ไปทำงานที่อื่นเสมอ ร้อยละ ๒๓.๐๐ ไม่ออกความเห็นและร้อยละ ๓๖.๖๓ เห็นว่ามีเป็นส่วนน้อย

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าข้าราชการครูส่วนจังหวัดและครูเทศบาลส่วนใหญ่เห็นว่าหากมีโอกาสในการทำงานที่อื่น ๆ ครูทั้งสองสังกัดจะเปลี่ยนไปทำงานอื่นซึ่ง เป็น เรื่องที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลจะได้เร่งจัดหาทางแก้ไขโดยด่วน

ค. ทศนคติเกี่ยวกับเงินเดือนที่ได้รับ

เงินเดือน หรือ ค่าตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับย่อมมีผลต่อคุณภาพในการทำงานโดยตรง ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ ๔๕ ทศนคติเกี่ยวกับเงินเดือนที่ได้รับจากทางราชการ

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๑	๔.๔๔	๑๒	๑๑.๘๘
๒	เห็นควย	๑๒๔	๕๐.๐๐	๕๓	๕๒.๔๘
๓	ไม่ออกความเห็น	๔๑	๑๖.๕๓	๑๔	๑๓.๘๖
๔	ไม่เห็นควย	๖๓	๒๕.๕๐	๑๗	๑๖.๘๓
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๕	๓.๖๓	๕	๔.๙๕
	รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามขออนุญาตในภาคผนวก ขอ ๕๐

จากตารางที่ ๔๕ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๔.๔๔ เห็นว่าเงินเดือนที่ได้รับจากทางราชการสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้คือพอควร ร้อยละ ๑๖.๕๓ ไม่ออกความเห็น ร้อยละ ๒๕.๕๐ เห็นว่าเงินเดือนที่ตนได้รับไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๔.๓๖ เห็นว่าเงินเดือนที่ได้รับจากทางราชการนั้น เพียงพอที่จะเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ ร้อยละ ๑๓.๘๖ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๒๑.๗๘ เห็นว่าเงินเดือนที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการครองชีพ

สรุป

จากการวิเคราะห์ตามวิธีการของ Likert Scale โดยให้
คะแนน ๕,๔,๓,๒ และ ๑ ในแต่ละคำตอบเพื่อหาค่าคะแนนมัธยิม เลขคณิต
($\bar{X}$ = Arithmetic mean) โดยคำนวณจากสูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\text{คะแนนรวมทั้งหมดของคำตอบแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนขาราชการ} \times \text{จำนวนคำถามในกลุ่ม}}$$

คำตอบของข้าราชการครูส่วนจังหวัด คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{๒๕๔๖}{๒๔๘ \times ๓} \\ &= ๓.๔๐\end{aligned}$$

คำตอบของครูเทศบาล คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{๑๐๖๓}{๑๐๑ \times ๓} \\ &= ๓.๕๐\end{aligned}$$

ผลการคำนวณหาค่าของสถิติปรากฏว่า

ก. ข้าราชการครูส่วนจังหวัด

จากการคำนวณหาค่าขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของ
ข้าราชการครูส่วนจังหวัดได้ค่ามัธยิม เลขคณิตเท่ากับ ๓.๔ คะแนน ฉะนั้นเมื่อเปรียบ
เทียบกับช่วงคะแนนระหว่าง ๑.๐ - ๕.๐ คะแนน จึงเห็นได้ว่าข้าราชการครูส่วน
จังหวัดมีขวัญและความพึงพอใจในเรื่องความก้าวหน้าและความมั่นคงในราชการอยู่
ในระดับปานกลาง

ข. ครูเทศบาล

จากการคำนวณหาค่าขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของครูเทศบาลโคกคามัชฌิม เลขคณิตเท่ากับ ๓.๕ คะแนน ฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงคะแนนระหว่าง ๑.๐ - ๕.๐ คะแนน จึงเห็นได้ว่าครูเทศบาลมีขวัญและความพึงพอใจในระดับสูง

จากการคำนวณหาค่ามัชฌิม เลขคณิต ข้อ ๒.๔ ทศนคติเกี่ยวกับความก้าวหน้า และความมั่นคงในราชการ ปรากฏว่าครูเทศบาลมีขวัญและความพึงพอใจในการทำงานสูง ส่วนข้าราชการครูส่วนจังหวัดมีขวัญและความพึงพอใจในการทำงานปานกลาง แสดงให้เห็นว่าครูเทศบาลมีความรู้สึกก้าวหน้าและมั่นคงในอาชีพสูงกว่าข้าราชการครูส่วนจังหวัด

๒.๕ ทศนคติเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในตำแหน่งงานที่ปฏิบัติอยู่

การบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องดำเนินการมอบหมายงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคล ให้ได้ใช้ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานให้เป็นประโยชน์เต็มที่ รวมทั้งส่งเสริมสมรรถภาพและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานตามสมควร อันจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความภาคภูมิใจในตำแหน่งงานที่ตนปฏิบัติอยู่ อันจะช่วยให้ขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรดีขึ้น ผลของการศึกษามีดังนี้

ก. ทศนคติเกี่ยวกับการที่ได้ทำงานสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเทศบาล

ตารางที่ ๔๖ ทศนคติเกี่ยวกับความรู้สึกภาคภูมิใจในหน่วยงานของตน

ที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๕๑	๒๐.๕๖	๓๑	๓๐.๖๙
๒	เห็นควย	๑๒๔	๕๑.๖๒	๔๙	๔๘.๕๒
๓	ไม่ออกความเห็น	๕๑	๒๐.๕๖	๑๔	๑๓.๘๖
๔	ไม่เห็นควย	๑๓	๕.๒๔	๗	๖.๙๓
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๕	๒.๐๒	๐	๐
	รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของขออนุญาตอยู่ในภาคผนวก ข้อ ๕๑

จากตารางที่ ๔๖ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๒.๑๘ มีความรู้สึกภาคภูมิใจในการที่ได้ทำงานสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยละ ๒๐.๕๖ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๗.๒๖ ไม่มีความภาคภูมิใจในหน่วยงานของตน

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๗๕.๒๑ มีความภาคภูมิใจในหน่วยงานของตนร้อยละ ๑๓.๘๖ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๖.๙๓ ไม่มีความภาคภูมิใจในหน่วยงานของตน

๖. ทศนคติเกี่ยวกับฐานะในสังคมของข้าราชการ

ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ (Basic Needs) ข้อหนึ่งได้แก่ความต้องการให้สังคมยอมรับ ซึ่งจะทำให้การทำงานของคุณคนยังเกิดความสำเร็ใจได้ควยดี ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ผลดังนี้

ตารางที่ ๔๗ ทศนคติเกี่ยวกับเกียรติยศ ชื่อเสียง และความก้าวหน้า

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๕๑	๒๐.๕๖	๒๕	๒๔.๓๕
๒	เห็นควย	๑๒๒	๔๙.๑๙	๕๖	๑๔.๘๕
๓	ไม่ออกความเห็น	๕๖	๒๒.๕๘	๑๕	๑๔.๘๕
๔	ไม่เห็นควย	๑๓	๕.๒๕	๕	๔.๙๕
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๖	๒.๔๒	๐	๐
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของชื่อน้อยในภาคผนวก ข้อ ๔๔

จากตารางที่ ๔๓ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๔.๓๕ มีความเห็นว่างานที่ทำอยู่จะช่วยให้มีเกียรติยศ ชื่อเสียง และมีความก้าวหน้า ร้อยละ ๒๒.๕๘ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๙.๖๓ เห็นว่างานที่ทำอยู่ไม่ช่วยให้มีเกียรติยศ ชื่อเสียง และความก้าวหน้าทั้งส่วนตัวและหน้าที่ราชการ

ครูเทศบาล ส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๐.๒๐ เห็นว่างานที่ทำอยู่ช่วยให้มีเกียรติยศ ชื่อเสียง และมีความก้าวหน้า ร้อยละ ๑๔.๘๕ ไม่ออกความเห็นและร้อยละ ๔.๙๕ เห็นว่า งานที่ทำอยู่ไม่ช่วยให้มีเกียรติยศ ชื่อเสียง และความก้าวหน้าทั้งส่วนตัวและหน้าที่ราชการ

ตารางที่ ๔๔ ความรู้สึกเท่าเทียมกับข้าราชการสังกัดอื่น

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๓	๖.๘๕	๑๒	๑๑.๘๘
๒	เห็นควย	๘๒	๓๓.๑๐	๓๔	๓๓.๖๓
๓	ไม่ออกความเห็น	๓๖	๓๐.๖๕	๓๕	๓๔.๖๕
๔	ไม่เห็นควย	๕๒	๒๐.๘๓	๒๐	๑๙.๘๐
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๑	๔.๔๓	๐	๐
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๕๒

จากตารางที่ ๔๔ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๔๓.๘๕ เห็นว่าข้าราชการสังกัดอื่นไม่มีผู้ใดมองเห็นในลักษณะที่ค้อยกว่า ร้อยละ ๓๐.๖๕ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๒๕.๘๐ มีความรู้สึกว่าการอื่น มองตนในลักษณะที่ค้อยกว่า

ครูเทศบาล ร้อยละ ๔๕.๕๕ มีความรู้สึกว่าการอื่นไม่มีผู้ใดมองเห็นในลักษณะที่ค้อยกว่าร้อยละ ๓๔.๖๕ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๑๙.๘๐ มีความรู้สึกว่าการอื่นมองเห็นตนในลักษณะที่ค้อยกว่า

ตารางที่ ๔๕ ทศนคติเกี่ยวกับท่าทีของเพื่อนร่วมงาน

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๓	๕.๒๔	๑๓	๑๖.๘๓
๒	เห็นควย	๑๐๔	๔๑.๘๔	๓๘	๓๘.๖๒
๓	ไม่ออกความเห็น	๑๑๔	๔๕.๘๖	๔๑	๔๐.๕๘
๔	ไม่เห็นควย	๑๔	๕.๖๕	๓	๒.๘๓
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๓	๑.๒๑	๑	๐.๘๘
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๕๓

จากรายที่ ๔๙ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๔๗.๑๘ เห็นว่า ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานมีความพอใจในบุคลิกภาพและการทำงาน ความรู้ ความสามารถของตน ร้อยละ ๕๕.๘๖ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๖.๘๖ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานไม่พอใจในบุคลิกภาพ การทำงาน และความรู้ ความสามารถของตน

ครูเทศบาล ร้อยละ ๕๕.๔๕ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานมีความพอใจในบุคลิกภาพการทำงานและความรู้ความสามารถของตน ร้อยละ ๕๐.๕๕ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๓.๘๖ เห็นว่าผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานไม่พอใจในบุคลิกภาพ การทำงาน และความรู้ความสามารถของตน

ค. ทศนคติเกี่ยวกับความเข้าใจและความศรัทธาในหน้าที่และนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาล

ตารางที่ ๕๐ ทศนคติเกี่ยวกับความเข้าใจและความศรัทธาในหน่วยงานเจ้าสังกัด

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เข้าใจและศรัทธามาก	๑๑๓	๕๕.๕๖	๑๔	๑๗.๘๒
๒	เข้าใจและศรัทธาพอสมควร	๑๑๕	๕๖.๓๘	๗๕	๗๓.๒๗
๓	ไม่เข้าใจและศรัทธาน้อย	๒๐	๘.๐๖	๙	๘.๙๑
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๒๒

จากตารางที่ ๕๐ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๔๕.๕๖ มีความเข้าใจและศรัทธา
ในหน้าที่รับผิดชอบและนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมาก ร้อยละ ๔๖.๓๔
มีความเข้าใจและศรัทธาพอสมควรและร้อยละ ๔.๐๖ ไม่ค่อยมีความเข้าใจและมี
ความศรัทธาน้อย

ครูเทศบาล ร้อยละ ๑๓.๘๒ มีความเข้าใจและความศรัทธาในหน้าที่
ที่รับผิดชอบและนโยบายของเทศบาลมาก ร้อยละ ๓๓.๒๗ มีความเข้าใจและศรัทธา
พอสมควร ส่วนที่เหลือร้อยละ ๔.๕๑ ไม่ค่อยมีความเข้าใจและศรัทธาน้อย

ง. ที่สนใจเกี่ยวกับการยอมรับขององค์การ

ตารางที่ ๕๑ ที่สนใจที่แสดงว่าเป็นคนสำคัญ

ลำดับที่	รายการ	องค์การ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๔	๓.๒๖	๑๔	๑๓.๘๖
๒	เห็นควย	๑๒๑	๔๘.๓๕	๔๓	๔๒.๕๓
๓	ไม่ออกความเห็น	๕๔	๓๓.๕๐	๕๑	๕๐.๕๕
๔	ไม่เห็นควย	๑๑	๔.๕๕	๑	๐.๙๙
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๔	๑.๖๓	๒	๑.๙๘
	รวม	๒๔๔	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของขอนี้อยู่ในภาคผนวก ข ๕๔

จากตารางที่ ๕๑ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๕๖.๐๖ มีความรู้สึกว่าเป็น
 ร่วมงานเห็นว่าตนเป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่ง ร้อยละ ๓๗.๕๐ ไม่ออกความเห็น และ
 ร้อยละ ๖.๐๕ มีความรู้สึกว่าเป็นร่วมงานไม่ยอมรับ

ครูเทศบาล ร้อยละ ๕๖.๔๓ มีความรู้สึกว่าเป็นร่วมงานเห็นว่าตน
 เป็นบุคคลสำคัญร้อยละ ๔๐.๕๕ ไม่ออกความเห็นและที่เหลืออีกร้อยละ ๒.๕๗ มี
 ความรู้สึกว่าเป็นร่วมงานไม่ยอมรับ

สรุป

คำตอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความภาคภูมิใจในการที่ไ้ทำงานในสังกัด
 องค์การบริหารส่วนจังหวัด และสังกัดเทศบาลของครูทั้งสองสังกัด นำมาให้คะแนน
 ตามวิธีการของ Likert Scale โดยให้คะแนน ๕,๔,๓,๒ และ ๑ ในข้อ
 ใด ๆ และ ๑,๒,๓,๔ และ ๕ ในข้อ ๕๒ ในแต่ละคำตอบ เพื่อหาค่าคะแนนมัชฌิม
 เลขคณิต ($\bar{X}$ = Arithmetic mean) โดยการคำนวณจากสูตร
 ปรากฏดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตร} \quad \bar{X} &= \frac{\text{คะแนนรวมทั้งหมดของคำตอบแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนข้าราชการ} \times \text{จำนวนคำถามในกลุ่ม}} \\ \text{คำตอบของครูข้าราชการส่วนจังหวัด} & \\ \bar{X} &= \frac{๔๓๑๔}{๒๔๘ \times ๕} \\ &= ๓.๕ \end{aligned}$$

คำตอบของครูเทศบาล

$$\begin{aligned} \bar{X} &= \frac{๑๗๖๘}{๑๐๑ \times ๕} \\ &= ๓.๕ \end{aligned}$$

ผลการคำนวณค่าทางสถิติ ปรากฏผลดังนี้

ก. ข้าราชการครูส่วนจังหวัด

จากการคำนวณค่าขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการครูส่วนจังหวัดไคคาคะแนนมัชฉิม เลขคณิต เท่ากับ ๓.๕ คะแนน ฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงคะแนนระหว่าง ๑.๐ - ๕.๐ คะแนน จึงเห็นไควาข้าราชการครูส่วนจังหวัด มีขวัญและความพึงพอใจในการทำงานที่ไครับมอบหมายในระคัษสูง

ข. ครูเทศบาล

จากการคำนวณค่าขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของครูเทศบาล ไคคาคะแนนมัชฉิม เลขคณิต เท่ากับ ๓.๕ คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงคะแนนระหว่าง ๑.๐ - ๕.๐ คะแนนจึงเห็นไควา ครูเทศบาลมีขวัญและความพึงพอใจในการทำงานที่ไครับมอบหมายในระคัษสูง

จากคาคะแนนคังกล่าวสรุปลไควา ข้าราชการครูส่วนจังหวัด และครูเทศบาลมีขวัญและความพึงพอใจในการทำงานในตำแหน่งหน้าทการงานที่ตนทำอยู่ อยู่ในระคัษสูงเหมือนกัน

๒.๖ ทัศนคติเกี่ยวกับสภาพการทำงาน

สภาพแวดล้อมในการทำงานมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการทำงานของบุคลากร เป็นอย่างมาก ฉาสภาพแวดล้อมที่ออกมายอมีประสิทธิภาพสูง แต่ฉาสภาพแวดล้อมไมคืคุณภาพของงานที่ไคออกมายอจะไม่เป็นที่พึงปรารถนา ซึ่งผลการคึกษาปรากฏคังนี้

ก. ทัศนคติเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินส่วนตัวในการปฏิบัติราชการ

ตารางที่ ๕๒ ทศนคติในการใช้จ่ายเงินส่วนตัวซื้ออุปกรณ์ในการปฏิบัติราชการ

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	ไ้มาก	๔๔	๑๔.๗๖	๑๕	๑๔.๘๕
๒	ไ้มบางพอสมควร	๑๔๐	๗๖.๖๑	๘๐	๗๕.๒๑
๓	ไ้มนอย	๘	๓.๒๓	๖	๕.๘๔
๔	ไมไ้ไ้เลย	๑	๐.๐๔	-	-
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามข้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๒๗

จากรายการที่ ๕๒ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการส่วนจังหวัด ร้อยละ ๑๔.๗๖ เห็นว่าไ้มาก ร้อยละ ๗๖.๖๑ เห็นว่าไ้มบางพอสมควร ร้อยละ ๓.๒๓ เห็นว่าไ้มนอย ซึ่งทั้ง ๓ กลุ่มต่างให้ความเห็นว่าเหตุที่จำเป็นต้องไ้เพราะโรงเรียนไม่มีเงินที่จะนำมาไ้ และร้อยละ ๐.๐๔ ทอบว่าไมไ้เลย และทั้ง ๓ กลุ่ม ซึ่งทอบข้อ ๑-๓ ต่างให้ความเห็นว่าเพราะโรงเรียนไม่มีเงิน

ครูเทศบาล ร้อยละ ๑๔.๘๕ เห็นว่าไ้มาก ร้อยละ ๗๕.๒๑ เห็นว่าไ้มบางพอสมควร และร้อยละ ๕.๘๔ ทอบว่าไ้มนอย ซึ่งทั้ง ๓ กลุ่มต่างให้ความเห็นว่าเพราะโรงเรียนไม่มีเงิน

ตารางที่ ๕๓ ความรู้สึกว่าตองนำเงินส่วนตัวมาไ้ในการปฏิบัติราชการ

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	ใช่	๑๑๖	๔๖.๗๗	๒๔	๒๓.๗๖
๒	ไม่ใช่	๑๓๒	๕๓.๒๓	๗๗	๗๖.๒๔
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามขออนุญาตอยู่ในภาคผนวก ขอ ๒๘

จากตารางที่ ๕๓ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๔๖.๗๗ มีความเห็นว่าเป็นข้าราชการประเภทเดียวกับที่ต้องนำเงินส่วนตัวมาใช้ในการทำงาน และร้อยละ ๕๓.๒๓ เห็นว่าข้าราชการอื่นก็ต้องนำเงินส่วนตัวมาใช้ในการทำงานเหมือนกัน

ครูเทศบาล ร้อยละ ๒๓.๗๖ มีความเห็นว่าเป็นข้าราชการประเภทเดียวกับที่ต้องนำเงินส่วนตัวมาใช้ในการทำงาน และร้อยละ ๗๖.๒๔ เห็นว่าข้าราชการอื่นก็ต้องนำเงินส่วนตัวมาใช้ในการทำงานเหมือนกัน

ตารางที่ ๕๔ ทิศนคติเกี่ยวกับอุปสรรคในการทำงาน

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	การขาดวัสดุอุปกรณ์	๒๐๐	๘๐.๖๔	๗๐	๖๙.๓๐
๒	การเดินทางไปทำงาน	๗	๒.๘๑	๓	๒.๙๗
๓	บ้านพักครู	๘	๓.๒๓	๑๐	๙.๙๐
๔	ความรู้ความเข้าใจในงาน	๕	๒.๐๒	๒	๑.๙๘
๕	ความขัดแย้งกับผู้นบังคับบัญชา	๑๕	๖.๐๕	๙	๘.๙๒
๖	ไม่ได้รับความร่วมมือจากครูร่วมงาน	๕	๒.๐๒	๓	๒.๙๗
๗	ปัญหาที่เกิดจากทางบ้านของนักเรียน	๘	๓.๒๓	๔	๓.๙๖
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๓๐

จากตารางที่ ๕๔ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๐.๖๔ เห็นว่าอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานคือ การขาดวัสดุอุปกรณ์การสอนและการทำงาน ร้อยละ ๖.๐๕ เห็นว่าความขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชา เป็นอุปสรรคสำคัญ ส่วนที่เหลือเห็นว่าปัญหาต่าง ๆ ในเรื่องบ้านพักครู และปัญหาจากทางบ้านของนักเรียน การเดินทางไปทำงาน ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน และการไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานเป็นปัญหาและอุปสรรคในการทำงานลดหลั่นกันตามลำดับ

ครูเทศบาล ร้อยละ ๖๓.๖๔ เห็นว่าปัญหาสำคัญที่สุดในการทำงานคือการขาดอุปกรณ์การสอนและการทำงานส่วนปัญหาอื่น ๆ เป็นปัญหาและอุปสรรคในการลดหลั่นกันไปตามลำดับคือ บ้านพักครู ความขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชา ปัญหาทางบ้านของนักเรียน การเดินทางไปทำงาน การไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานและความรู้ความเข้าใจในการทำงาน เป็นอุปสรรคที่มีน้อยที่สุด

ข. ทศนคติเกี่ยวกับสวัสดิการ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องใช้ในการทำงาน
ตารางที่ ๕๕ ทศนคติในการได้รับการสนับสนุนในเรื่องอุปกรณ์ในการทำงาน

ลำดับที่	รายการ	องคการฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๐	๔.๐๓	๕	๔.๕๕
๒	เห็นควย	๓๔	๑๓.๓๑	๑๘	๑๓.๘๒
๓	ไม่ออกความเห็น	๒๐	๘.๐๖	๑๕	๑๔.๘๕
๔	ไม่เห็นควย	๑๓๑	๕๒.๘๒	๕๖	๕๕.๔๕
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๕๓	๒๑.๓๓	๓	๖.๓๓
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๕๖

จากตารางที่ ๕๕ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๙๕.๑๘ เห็นว่าวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นประกอบการทำงานมีไม่เพียงพอกับความต้องการร้อยละ ๘.๐๖ ไม่ออกความเห็น ร้อยละ ๑๓.๙๘ เห็นว่าทางองค์การบริหารส่วนจังหวัด จัดสรรอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการที่จำเป็นในการทำงานอย่างเพียงพอกับความต้องการ

ครูเทศบาล ร้อยละ ๖๒.๓๘ เห็นว่าวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นประกอบการทำงาน มีไม่เพียงพอแก่ความต้องการ ร้อยละ ๑๔.๘๕ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๒๒.๗๗ เห็นว่าได้รับการสนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์อย่างพอเพียงแก่ความต้องการ

ตารางที่ ๕๖ ทิศนคติในการได้รับบริการคานสวัสดิการ

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควายอย่างยิ่ง	๑๒	๔.๘๔	๑๕	๑๔.๘๕
๒	เห็นควาย	๘๑	๓๖.๖๘	๓๓	๓๒.๖๓
๓	ไม่ออกความเห็น	๖๑	๒๔.๖๐	๑๕	๑๔.๘๕
๔	ไม่เห็นควาย	๓๑	๑๒.๖๓	๒๘	๒๘.๓๒
๕	ไม่เห็นควายอย่างยิ่ง	๑๓	๕.๒๔	๘	๘.๘๑
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ข้อ ๕๗

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๔๑.๕๓ เห็นว่าได้รับสวัสดิการ
ต่าง ๆ พอเหมาะสมกับความต้องการ ร้อยละ ๒๔.๖๐ ไม่ออกความเห็น และร้อย
ละ ๓๓.๘๗ เห็นว่าสวัสดิการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดให้ไม่เพียงพอแก่ความ
ต้องการ

ครูเทศบาล ร้อยละ ๔๗.๕๒ เห็นว่าได้รับสวัสดิการด้านต่าง ๆ พอ
เหมาะสมกับความประสงค์ ร้อยละ ๑๔.๘๕ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๓๗.๖๓
เห็นว่าสวัสดิการที่เทศบาลจัดให้ไม่พอเพียงกับความต้องการ

ค. ทศนคติเกี่ยวกับความพอใจในสภาพแวดล้อมการทำงาน

ตารางที่ ๕๗ ทศนคติเกี่ยวกับความพอใจในสภาพแวดล้อมการทำงาน

ลำดับที่	รายการ	องคการฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๘	๗.๒๘	๘	๓.๘๒
๒	เห็นควย	๕๒	๒๐.๘๗	๓๕	๓๔.๖๖
๓	ไม่ออกความเห็น	๔๘	๑๘.๓๕	๒๐	๑๙.๘๐
๔	ไม่เห็นควย	๑๑๐	๔๐.๕๔	๓๑	๓๐.๖๘
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๒๐	๘.๐๖	๗	๖.๘๓
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของข้อนี้อยู่ในภาคผนวก ขอ ๕๕

จากตารางที่ ๕๗ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๒๔.๒๕ เห็นว่าทงปฏิบัติงาน
อยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งรู้สึกว่าจะไม่ได้รับความสะดวกสบาย ร้อยละ ๑๘.๓๕ ไม่ออก

ความเห็น และร้อยละ ๔๔.๕๐ เห็นว่าได้ปฏิบัติงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี

ครูเทศบาล ร้อยละ ๔๒.๕๔ เห็นว่าได้ปฏิบัติงานอยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งรู้สึกว่าจะไม่ได้รับความสะดวกสบายทั้งในด้านความเป็นอยู่ ที่พักอาศัย และการคมนาคม ร้อยละ ๑๘.๔๐ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๓๗.๖๒ เห็นว่าได้ปฏิบัติงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี

เป็นที่น่าสังเกตว่า ข้าราชการครูส่วนจังหวัดเห็นว่าตนได้ปฏิบัติงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีแฉะมากกว่าครูเทศบาลและที่เห็นว่าตนต้องปฏิบัติงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีน้อยกว่าครูเทศบาล

ตารางที่ ๕๔ ทศนคติเกี่ยวกับปัญหาบ้านชนบชรรวมเนียมประเพณี
ความเชื่อถือของประชาชนในการทำงาน

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอยอย่างยิง	๓๓	๑๓.๓๑	๘	๗.๘๒
๒	เห็นควย	๑๔๔	๕๘.๐๖	๒๔	๒๓.๗๖
๓	ไม่ออกความเห็น	๕๖	๑๘.๕๕	๑๘	๑๗.๘๒
๔	ไม่เห็นควย	๑๘	๗.๖๖	๕๖	๕.๕๖
๕	ไม่เห็นควยอยอย่างยิง	๖	๒.๔๒	๕	๔.๘๖
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของขอนี้อยู่ในภาคผนวก ขอ ๕๘

จากตารางที่ ๕๔ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๗๑.๓๗ เห็นว่าชนบชรรวมเนียมประเพณีความ

เชื่อถือของประชาชนในท้องถิ่นที่ทำงานอยู่เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ร้อยละ ๑๘.๕๕ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๑๐.๐๘ เห็นว่าไม่เป็นอุปสรรค

ครูเทศบาล ร้อยละ ๕๐.๕๐ เห็นว่าชนบทรรมนิยมประเพณี ความเชื่อถือของประชาชนในท้องถิ่นที่ทำงานอยู่ไม่เป็นอุปสรรคในการทำงาน ร้อยละ ๑๓.๘๒ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๓๑.๖๘ เห็นว่าชนบทรรมนิยมประเพณีความเชื่อถือของประชาชนเห็นอุปสรรคในการทำงาน

ตารางที่ ๕๕ทัศนคติเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๓๓	๑๓.๓๑	๒๒	๒๑.๓๘
๒	เห็นควย	๑๔๔	๕๘.๐๖	๕๒	๕๑.๔๘
๓	ไม่ออกความเห็น	๘๖	๑๘.๕๕	๑๒	๑๑.๘๘
๔	ไม่เห็นควย	๑๘	๗.๖๖	๑๔	๑๓.๘๖
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๖	๒.๖๖	๑	๐.๙๘
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของขออนุญาตอยู่ในภาคผนวก ข้อ ๕๕

จากตารางที่ ๕๕ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๓๑.๓๓ มีความพอใจในสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ของโรงเรียน ร้อยละ ๑๘.๕๕ ไม่ออกความเห็นและร้อยละ ๑๐.๐๘ ไม่มีความพอใจ

ครูเทศบาล ร้อยละ ๓๓.๒๓ มีความพอใจในสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่

ของโรงเรียนร้อยละ ๑๑.๘๘ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๑๔.๓๕ ไม่พอใจในสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ของโรงเรียน

ตารางที่ ๖๐ ทศนคติเกี่ยวกับกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์กับอุปสรรคในการทำงาน

ลำดับที่	รายการ	องค์การฯ	ร้อยละ	เทศบาล	ร้อยละ
๑	เห็นควยอย่างยิ่ง	๑๕	๖.๐๕	๓	๖.๘๓
๒	เห็นควย	๒๔	๑๑.๖๔	๑๓	๑๖.๘๘
๓	ไม่ออกความเห็น	๑๑	๔.๘๔	๒๔	๒๘.๓๑
๔	ไม่เห็นควย	๑๒๓	๕๕.๖๑	๓๘	๓๓.๖๒
๕	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	๓๒	๑๒.๘๑	๑๐	๙.๘๐
	รวม	๒๔๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๑	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ คำถามของขออน้อยในภาคผนวก ข้อ ๖๐

จากตารางที่ ๖๐ แสดงให้เห็นว่า

ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ร้อยละ ๖๒.๕๒ เห็นว่ามีกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ในโรงเรียน เป็นปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ร้อยละ ๔.๘๔ ไม่ออกความเห็นและร้อยละ ๑๓.๓๕ เห็นว่าไม่มีกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ที่เป็นปัญหาและอุปสรรค

ครูเทศบาล ร้อยละ ๕๓.๕๒ เห็นว่ากลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ภายในโรงเรียนเป็นปัญหาและอุปสรรคในการทำงานร้อยละ ๒๘.๓๑ ไม่ออกความเห็น และร้อยละ ๒๕.๓๑ เห็นว่าไม่มีกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการของ Likert Scale โดย
ให้ค่าคะแนน ๕, ๔, ๓, ๒ และ ๑ ในแต่ละคำตอบเพื่อหาผลลัพธ์ความพึงพอใจสภาพ
แวดล้อมในการทำงานแล้วนำมาหาค่ามัธยฐานเลขคณิต
ปรากฏผลดังนี้

จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\text{คะแนนรวมทั้งหมดของคำตอบแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนขาราชการ} \times \text{จำนวนคำถามในกลุ่ม}}$$

คำตอบของข้าราชการครูส่วนจังหวัด

$$= \frac{๔๓๕๓}{๒๔๘ \times ๖}$$

$$= ๒.๙$$

คำตอบของครูเทศบาล

$$\bar{X} = \frac{๑๘๓๕}{๑๐๑ \times ๖}$$

$$= ๓.๐$$

ผลการคำนวณหาค่าทางสถิติ ปรากฏผลดังนี้

ก. ข้าราชการครูส่วนจังหวัด

จากการคำนวณหาค่าขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของ
ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ได้ค่าคะแนนมัธยฐานเลขคณิตเท่ากับ ๒.๙ คะแนน เมื่อ
เปรียบเทียบกับช่วงคะแนนระหว่าง ๑.๐ - ๕.๐ คะแนน จึงเห็นได้ว่าข้าราชการ

ครูส่วนจังหวัด มีขวัญและความพึงพอใจในสภาพการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

ข. ครูเทศบาล

จากการคำนวณหาค่าขวัญและความพึงพอใจในการทำงานของครูเทศบาลโคคาคะแนนมัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ ๓.๐ คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงคะแนนระหว่าง ๑.๐ - ๕.๐ คะแนน จึงเห็นได้ว่า ครูเทศบาลมีขวัญและความพึงพอใจในสภาพการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

จากการสรุปผลการวิจัยสรุปได้ว่า ข้าราชการครูส่วนจังหวัดและครูเทศบาลมีขวัญและความพึงพอใจในสภาพการทำงานอยู่ในระดับเดียวกัน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย